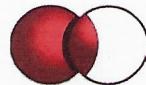

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

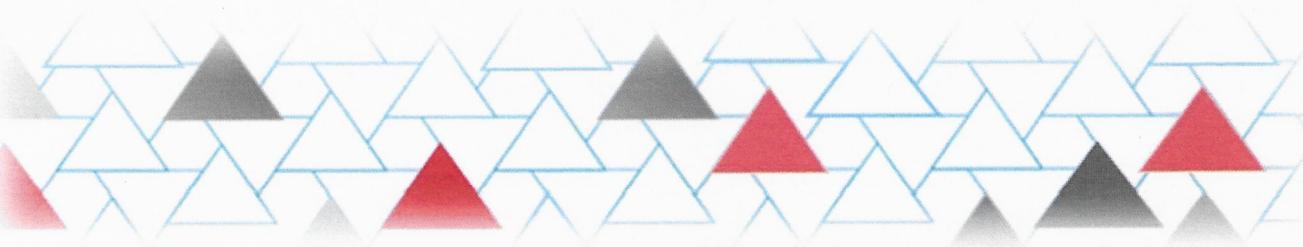
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

HERCEGOVAČKO-NERETVANSKOG KANTONA

2019.

Broj: 01-02-07-11-2-2312-7/19

Sarajevo, septembar 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CIJL I OBIM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	11
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	13
6.1.1	Prihodi i primici	13
6.1.1.1	Prihodi od poreza	14
6.1.1.2	Neporezni prihodi	14
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	15
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	16
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	17
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	18
6.1.2.4	Kapitalni transferi.....	24
6.1.2.5	Tekuća rezerva	24
6.1.2.6	Izdaci za kamate	25
6.1.2.7	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	25
6.1.2.8	Izdaci za otplatu dugova	25
6.1.3	Finansijski rezultat.....	26
6.2	BILANS STANJA	26
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	26
6.2.2	Stalna sredstva	27
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	27
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	28
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	29
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	29
8.	JAVNE NABAVKE	30
9.	SUDSKI SPOROVI.....	31
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	31
IV	PRILOG: KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	33
	Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu	34
	Konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine	37
	Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine	38

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Kantona na 31. 12. 2019. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Kantona u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje

Ministar finansija Kantona je odgovoran za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomski odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Kantona;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Kantona za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Vlada Kantona nije utvrdila način planiranja i namjenu tekućih transfera koji se finansiraju redovnim mjesечnim tranšama, kao ni metodologiju i mjerljive kriterije za raspodjelu tekućih transfera izvršenih na osnovu njenih odluka, niti je odabir korisnika pojedinih transfera izvršen na osnovu javnog poziva, što nije u skladu s odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu (tačka 6.1.2.3 Izvještaja).
2. Sredstva Tekuće rezerve nisu u svim slučajevima korištena samo za hitne i nepredviđene izdatke koji se pojave u toku budžetske godine i uz pisani stav Ministarstva finansija o opravdanosti i zakonitosti zahtjeva za njihovu dodjelu, kako je to definisano članom 23. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu (tačka 6.1.2.5 Izvještaja).
3. Postupci nabavki nisu se u svim slučajevima pokretali blagovremeno, zbog čega su se nabavke vršile na osnovu ugovora zaključenih u prethodnim godinama, a kod pojedinih postupaka nije obezbijeđena pravična i aktivna konkurenca s ciljem efikasnijeg korištenja javnih sredstava, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i njegovim provedbenim aktima (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Kantona u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, rukovodstvo Kantona odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizionske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Kantona, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 2. 9. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovani finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Budžet Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu;
 - Zakon o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o pravima izabranih dužnosnika i nosilaca izvršnih funkcija u institucijama vlasti Hercegovačko-neretvanskog kantona;
 - Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o koncesijama Hercegovačko-neretvanskog kantona;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Hercegovačko-neretvanski kanton jedan je od deset kantona u Federaciji BiH, konstituisan 1996. godine Ustavom Kantona. Površina Kantona je 4.401 km², a procijenjeni broj stanovnika je 225.000. Administrativno, Kanton čini Grad Mostar, Grad Čapljina i sedam općina: Čitluk, Konjic, Jablanica, Prozor-Rama, Ravno, Stolac i Neum.

Ustavne nadležnosti se obavljaju putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Zakonodavna vlast je Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Skupština) koju čini 30 poslanika izabralih na period od četiri godine. Izvršna vlast je Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona), a čine je Predsjednik Vlade i 11 ministara. Sudsku vlast vrše Kantonalni sud, općinski sudovi i Kantonalno tužilaštvo.

Funkciju kantonalne uprave vrše kantonalna ministarstva, uprave, zavodi i ustanove, u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rada i uređuju druga pitanja od značaja za njihovu organizaciju i funkcionisanje. Kantonalnim ministarstvima rukovode ministri, a radom kantonalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave, kojima je povjereno provođenje kantonalne politike i propisa, osiguravaju se Budžetom Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Budžet Kantona), koji na prijedlog Vlade donosi Skupština.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su pojedinačnim pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesa kantonalnih organa uprave koji su upisani u Registar budžetskih korisnika. Prema podacima iz Registra budžetskih korisnika, iz Budžeta Kantona finansira se 108 korisnika, od čega je 11 ministarstava, 49 osnovnih škola, 27 srednjih škola, sedam pravosudnih institucija i 14 drugih korisnika.

Predsjednik Vlade je Nevenko Herceg, imenovan Odlukom Skupštine o potvrđivanju Vlade Kantona¹ 23. 9. 2015. godine.

Na 31. 12. 2019. godine u Kantonu je bilo 5.739 zaposlenih, od čega u ustanovama osnovnog obrazovanja 2.359, srednjeg obrazovanja 1.320, ministarstvima 1.352, pravosudnim institucijama 314, ostalim organima uprave 215 i 179 pripravnika.

Sjedište Vlade je u Mostaru, u Ulici Stjepana Radića broj 3.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Kantona za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima u periodu od januara do juna 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglašila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizovali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može uticati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

¹ „Sl. novine HNK“, br. 7/15

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Kantona za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Kanton je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su djelimično preuzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preuzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Uspostavljena je funkcija budžetskog nadzora u Kantonu, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH;
- 2) Donesen je Pravilnik o načinu vođenja registra ugovora o koncesijama, u skladu sa članom 37. Zakona o koncesijama u Kantonu;
- 3) Uspostavljene su pomoćne evidencije ostvarenih prihoda i usaglašeni podaci pomoćnih evidencija o ostvarenim prihodima sa podacima Glavne knjige;
- 4) Obaveze po izvršnim sudskim rješenjima knjigovodstveno su evidentirane u bilansnoj evidenciji, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u Federaciji BiH;
- 5) Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona za 2019. godinu planirano je pokriće iskazanog deficita;
- 6) Cestovna infrastruktura procijenjena je i iskazana u Glavnoj knjizi;
- 7) U saradnji sa jedinicama lokalne samouprave poduzete su aktivnosti na preispitivanju ugovora o realizaciji namjenskih sredstava vodnih naknada, koji su zaključeni ranijih godina;
- 8) Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona definisana je metodologija dodjele sredstava kapitalnih transfera;
- 9) Zaključenim ugovorima sa korisnicima sredstava kapitalnih transfera regulisana su međusobna prava i obaveze;
- 10) Izvršna sudska rješenja iskazana su na bilansnim pozicijama u skladu s članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;
- 11) Ministarstvo finansija je donijelo Pravilnik o popisu imovine, potraživanja i obaveza, koji je usklađen sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Ministarstvo unutrašnjih poslova je donijelo računovodstvene politike kojima je uredilo nabavku automobila putem lizinga, dok Ministarstvo finansija nije donijelo računovodstvene politike za budžetske korisnike Kantona;
- 2) U skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti, Ministarstvo finansija internim aktom uredilo je način obavljanja formalne kontrole izjava o fiskalnoj odgovornosti, ali nije uređena suštinska kontrola zaprimljenih izjava;

- 3) Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona za 2019. godinu uređen je način izvršavanja rashoda i izdataka budžeta, ali prilikom planiranja, sačinjavanja i izvršavanja budžeta nije dosljedno primijenjen Zakon o budžetima u FBiH.

Nerealizovane preporuke

- 1) Potrebno je donijeti uputstva i smjernice za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole na nivou Kantona, te da svi budžetski korisnici, u saradnji i koordinaciji, poduzmu aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja zasnovanog na COSO modelu i sačinjavaju godišnje izvještaje o funkcionisanju tog sistema, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- 2) Potrebno je da budžetski korisnici sačinjavaju sve obrasce koji su dio Godišnjeg finansijskog izvještaja, kako je predviđeno odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- 3) Uspostaviti jedinicu za internu reviziju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH;
- 4) Potrebno je donijeti Zakon o šumama Kantona kako bi se stvorili preduslovi za zakonito gospodarenje šumama i zaštitile šume kao javno dobro, te omogućilo prikupljanje naknada za korištenje, zaštitu i unapređenje šuma;
- 5) Ispostavljati račune po osnovu korištenja prirodnih bogatstava na osnovu zaključenih koncesijskih ugovora, knjigovodstveno ih evidentirati na propisani način, te kontinuirano poduzimati sve zakonom propisane mjere kako bi se koncesijske naknade i naplatile;
- 6) Donijeti propise Kantona iz oblasti plaća i naknada, kako je utvrđeno članom 63. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, te koeficijente, osnovice, način utvrđivanja prava na naknadu, visinu plaća i naknada utvrditi u skladu sa odredbama Zakona;
- 7) Potrebno je da Vlada Kantona poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je, u skladu sa zakonskim propisima, predviđeno zaključivanje tih ugovora, da se zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba izvršiti;
- 8) Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, potrebno je da budžetski korisnici angažovanje izvršilaca vrše u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- 9) Isplate naknada za rad članovima komisija vršiti isključivo ukoliko su ispunjeni uslovi predviđeni Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela;
- 10) Prilikom obračuna naknada zaposlenicima za rad u komisijama obračunavati i uplaćivati porez i pripadajuće doprinose, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak i pratećeg Pravilnika;
- 11) Potrebno je da se Zakonom o izvršenju Budžeta Kantona jasno definiše koje transfere dodjeljuje Vlada Kantona svojim odlukama, te utvrditi način i metodologiju dodjeljivanja sredstava, kako je predviđeno članom 33. Zakona o izvršenju Budžeta Kantona;
- 12) Planiranje i realizaciju transfera korisnicima koji su utvrđeni budžetom, kao i drugim korisnicima, vršiti po unaprijed definisanoj metodologiji, za jasno utvrđene namjene, te korisnike obavezati na dostavljanje izvještaja o utrošku sredstava, kako bi se uspostavio nadzor nad njihovim korištenjem;
- 13) Potrebno je donijeti pravila i mjerljive kriterije raspodjele tekućih transfera drugim nivoima vlasti za finansiranje izgradnje i rekonstrukcije cesta, transfere za medije, sport i kulturu, kao i transfere koji se dodjeljuju kao subvencije javnim preduzećima; korisnike obavezati na dostavljanje izvještaja o utrošku sredstava, te uspostaviti nadzor i kontrolu utroška sredstava u cilju transparentnog trošenja javnog novca;

- 14) Program utroška namjenskih sredstava vodnih naknada donositi neposredno nakon usvajanja budžeta;
- 15) U Jedinstveni račun Trezora uključiti i račune pravosudnih institucija i za njih otvoriti podračune;
- 16) Uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;
- 17) Na bilansnim pozicijama iskazati obaveze po osnovu kredita iz Saudijskog fonda za razvoj i Export-import banke Republike Koreje koje je zaključilo Ministarstvo finansija ispred Kantona, kao i potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona po osnovu ugovora o regulisanju međusobnih obaveza u realizaciji tih kredita;
- 18) U okviru vanbilansne evidencije iskazivati poslovne događaje definisane članom 55. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- 19) Postupke javnih nabavki pokretati blagovremeno, provoditi ih uz dosljednu primjenu odredbi Zakona o javnim nabavkama, a ugovore sa dobavljačima nakon provedenih postupaka zaključivati u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dato je ukupno 29 preporuka, od čega je osam novih i 21 preporuka koja je već data u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2017. godinu (19 nerealizovanih i tri djelimično realizovane).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Kanton u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁵

Rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu sa propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrole u instituciji. Odgovorni su da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruju upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovorni su i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

S tim u vezi, rukovodioci budžetskih korisnika donijeli su značajan broj internih akata iz nadležnosti, kojima su uredili poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni. Na osnovu važećih propisa doneseni su i ostali značajniji akti i pisane procedure, kojima su stvoreni uslovi i koji obezbjeđuju odgovarajuću profesionalnu stručnost i kompetentnost prilikom zapošljavanja, definisanje potrebnog nivoa znanja i vještina, uključujući i plaće i naknade za sva radna mesta, stručni razvoj zaposlenika.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Doneseni su pravilnici o unutrašnjoj organizaciji, kojima je utvrđena organizaciona struktura, sistematizacija radnih mesta, sa opisom svakog radnog mesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti, kao i pravilnici o plaćama. Naknade koje nemaju karakter plaće regulisane su Uredbom Vlade o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće. Pojedini budžetski korisnici donijeli su Kodeks poslovnog ponašanja, a prilikom zapošljavanja svaki je zaposlenik upoznat sa obavezom poštivanja Etičkog kodeksa za državne službenike u FBiH,⁶ što se u skladu s članom 20. dokazuje potpisivanjem izjave o upoznavanju sa sadržajem Kodeksa, koja je dio personalnog dosjea zaposlenih u organu državne službe. Međutim, nije donesen Zakon o plaćama i naknadama Kantona, kako je to predviđeno članom 63. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH,⁷ zbog čega nisu ispoštovane ni odredbe članova 59. i 60. Zakona u dijelu utvrđivanja osnovice i koeficijenata za obračun plaće, niti su plaće i naknade usaglašene sa Zakonom.

Ministarstvo finansija uspostavilo je Registar budžetskih korisnika, kako je propisano članom 3. Zakona o budžetima u FBiH. Zakonom o izvršenju budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu uredena je struktura prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka Budžeta Kantona za 2019. godinu. Nastanak i stvaranje troškova regulisani su aktima Vlade Kantona i pojedinačnim internim aktima budžetskih korisnika, dok su popis, evidencija imovine i upravljanje imovinom regulisani Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja i obaveza Kantona. Osigurano je redovno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine; usklađivanje podataka pomoćnih evidencija iz različitih softvera sa glavnom knjigom; usaglašavanje stanja obaveza i potraživanja. **Ministarstvo finansija Kantona nije donijelo računovodstvene politike za Kanton, što mu je bila obaveza iz člana 1. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor,** već kantonalni budžetski korisnici primjenjuju ove politike za federalne budžetske korisnike. **Bitno je istaći da Kanton još uvijek nije uspostavio zakonski okvir za upravljanje šumama, što ima za posljedicu bespravno korištenje šuma kao javnog dobra, a samim tim i manje prihode Budžeta Kantona i budžeta jedinica lokalne samouprave.**

Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu imenovan je 2016. godine, u skladu s članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Ministarstvo finansija je sačinilo godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u skladu s članom 14. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 10. Pravilnika. Sačinjen je i konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, propisan članom 15. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH. Međutim, konsolidacijom su obuhvaćeni samo godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 12 budžetskih korisnika. **Shodno navedenom, može se zaključiti da većina budžetskih korisnika Kantona ne sačinjava godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, propisan članom 14. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Uspostavljena je funkcija budžetskog nadzora, kako je predviđeno članovima od 79. do 81. Zakona o budžetima u FBiH i članom 5. Uredbe o budžetskom nadzoru u FBiH.⁸ Shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija, formiran je Sektor za inspekcijski nadzor budžeta kao osnovna unutrašnja jedinica sa četiri sistematizovana radna mesta (glavni budžetski inspektor, dva inspektora i jedan stručni saradnik). U 2019. godini su popunjena radna mesta glavnog budžetskog inspektora i dva inspektora koji su po nalogu ministra finansija obavili dvije kontrole i sačinili dva zapisnika.

Ministarstvo finansija je donijelo Strategiju upravljanja rizicima, utvrdilo registar rizika i identifikovalo poslovne procese u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH. Međutim, konstatovali smo da većina budžetskih korisnika Kantona nije dizajnirala i implementirala finansijsko upravljanje i kontrolu, odnosno nije uspostavila interne kontrole u skladu s propisima.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 27/14

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

Izvještaji eksterne revizije koriste se u cilju nadzora kontrola, provođenja preporuka i unapređenja, ali nije osigurano provođenje interne revizije kao nezavisne, objektivne, savjetodavne aktivnosti, s ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje.

Zaključili smo da većina budžetskih korisnika Kantona nije dizajnirala i implementirala finansijsko upravljanje i kontrolu, nije uspostavila sistem internih kontrola prema COSO modelu, niti sačinjava godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, kako to nalaže odredbe Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Također, nije uspostavljen zakonski okvir kojim se regulišu plaće i naknade, očuvanje, zaštita i upravljanje šumama i računovodstvene procedure.

Izjave o fiskalnoj odgovornosti sačinjavaju se i dostavljaju u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti⁹, a obveznici su svi budžetski korisnici Kantona utvrđeni u Registru budžetskih korisnika. Ministarstvo finansija je 18. 3. 2019. godine donijelo Procedure kontrole ispravnosti izjava o fiskalnoj odgovornosti. Sektor za budžet i fiskalnu politiku zaprima izjave o fiskalnoj odgovornosti, provjerava njihovu kompletност i sačinjava informaciju o zaprimljenim izjavama, te Sektoru za inspekcijski nadzor dostavlja obavještenje o uočenim nepravilnostima. Prema Informaciji o validnosti sadržaja i rokovima dospijeća izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2019. godinu, od 108 budžetskih korisnika upisanih u Registar budžetskih korisnika (u koji nisu uključeni korisnici nižih nivoa vlasti), samo su 32 budžetska korisnika, uključujući i niže nivoe vlasti, dostavila izjave o fiskalnoj odgovornosti. Nisu prezentirani podaci da su zaposlenici Sektora za inspekcijski nadzor obavili suštinsku kontrolu dostavljenih izjava o fiskalnoj odgovornosti.

Zbog navedenog, možemo zaključiti da se vrši formalna provjera dostavljenih izjava o fiskalnoj odgovornosti i da se ne provodi suštinska kontrola njihove vjerodostojnosti iz izjava o otklonjenim slabostima i nepravilnostima iz ranijeg perioda, kako je to propisano članom 13. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- **potrebno je da Vlada i Ministarstvo finansija obezbijede da budžetski korisnici Kantona dizajniraju i implementiraju sistem finansijskog upravljanja i kontrole i da sačinjavaju godišnje izvještaje o funkcionisanju sistema, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**
- **potrebno je da Ministarstvo finansija doneše računovodstvene politike za budžetske korisnike Kantona;**
- **Vlada Kantona bi, putem resornog ministarstva, trebala pokrenuti aktivnosti na donošenju propisa iz oblasti plaća i naknada, u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;**
- **Vlada Kantona bi, putem resornog ministarstva, trebala pokrenuti aktivnosti na donošenju kantonalnog Zakona o šumama, kako bi se stvorili preduslovi za zakonito upravljanje šumama, zaštitile šume kao javno dobro i ostvarili veći prihodi po osnovu naknada za korištenje, zaštitu i unapređenje šuma;**
- **potrebno je da Ministarstvo finansija propiše metodologiju za obavljanje suštinske kontrole izjava o fiskalnoj odgovornosti, kao i da redovno obavlja suštinsku kontrolu.**

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

Interna revizija

Odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH¹¹ utvrđena je obaveza kantona u FBiH da pri kantonalmom ministarstvu finansija uspostave zajedničku jedinicu za internu reviziju, koja će pokrivati sve budžetske organizacije prvog i drugog reda u sastavu kantona. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija Jedinica za internu reviziju organizovana je kao osnovna unutrašnja jedinica sa pet sistematizovanih radnih mjesta (rukovodilac jedinice i četiri stručna savjetnika – interna revizora).

S obzirom na navedeno, možemo zaključiti da nije uspostavljena zajednička jedinica za internu reviziju u skladu s propisima.

Preporuka:

- ***uspostaviti zajedničku jedinicu za internu reviziju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.***

Prevencija korupcije

Strategija Kantona za borbu protiv korupcije 2016–2020. godine (u daljem tekstu: Strategija) i Akcioni plan za njeno provođenje usvojeni su Odlukom Vlade Kantona iz novembra 2016. godine¹². Odlukom Vlade¹³ iz 2016. godine i njenom izmjenom imenovano je Radno tijelo za borbu protiv korupcije, sa zadatkom praćenja realizacije Strategije, obavještavanja Vlade o poduzetim aktivnostima na implementaciji i uspostavljanje mehanizma efikasne saradnje i koordiniranje sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordiniranje borbe protiv korupcije.

Prema prezentiranoj informaciji, u 2019. godini aktivnosti Radnog tijela su se u najvećoj mjeri odnosile na obuke članova Radnog tijela. Istočemo da Kanton još uvijek nije potpisao memorandum o saradnji sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH. Većina budžetskih korisnika Kantona nije donijela Plan integriteta, čime bi smanjila mogućnost nastanka koruptivnih pojava, a Radno tijelo nije sačinilo godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana.

Preporuka:

- ***poduzeti aktivnosti na realizaciji Strategije Kantona za borbu protiv korupcije 2016–2020. godine, posebno u dijelu donošenja Plana integriteta budžetskih korisnika i poduzimanja preventivnih mjera za smanjenje mogućnosti nastanka koruptivnih pojava.***

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžet Kantona za 2019. godinu¹⁴ usvojila je Skupština Kantona 31. 12. 2018. godine u iznosu 222.700.800 KM, a 17. 12. 2019. godine usvojene su Izmjene i dopune Budžeta Kantona za 2019. godinu¹⁵ u iznosu od 242.494.657 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona za 2019. godinu planirani su rashodi i izdaci u iznosu od 216.502.721 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava od 14.220.636 KM i izdaci za otplate dugova od 7.271.300 KM, dok su sredstva za pokriće akumuliranog deficitia planirana u iznosu od 4.500.000 KM.

Konstatovali smo da u dijelu planiranja, izrade i izvršavanja Budžeta Kantona za 2019. godinu nisu u potpunosti ispoštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, a što se odnosi na sljedeće:

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13 i 74/14

¹² „Sl. novine HNK“, br. 10/16

¹³ „Sl. novine HNK“, br. 3/16 i 5/17

¹⁴ „Sl. novine HNK“, br. 11/18

¹⁵ „Sl. novine HNK“, br. 9/19

- Vlada Kantona nije razmatrala niti usvojila Dokument okvirnog budžeta za period 2019–2021. godine, iako ga je Ministarstvo finansija sačinilo i dostavilo 10. 7. 2018. godine. Također, Smjernice ekonomsko-fiskalne politike za period 2019–2021. godine Ministarstvo finansija dostavilo je Vladi Kantona 29. 5. 2018. godine, koja ih je usvojila 27. 7. 2018. godine. **Može se zaključiti da nisu ispoštovani rokovi izrade Budžeta Kantona za 2019. godinu propisani članovima 15., 17. i 18. Zakona o budžetima u FBiH;**
- Tekuća rezerva je Budžetom Kantona za 2019. godinu planirana u iznosu od 2.000.000 KM i Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona za 2019. godinu povećana je na 3.100.000 KM;
- Preraspodjela sredstava utvrđena je članom 19. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, kojim je propisano da se preraspodjela sredstava može izvršiti na zahtjev budžetskog korisnika, u skladu s odredbama člana 59. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH ili po odluci Vlade Kantona – na zahtjev budžetskog korisnika može se izvršiti najviše do 10% ukupno odobrenih rashoda i izdataka za tog budžetskog korisnika na osnovu rješenja ministra finansija. Izuzetno, u okviru odobrenog budžeta preraspodjela sredstava dozvoljena je između budžetskih korisnika, o čemu odlučuje Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva finansija. Opravdani, a nedovoljno predviđeni izdaci korisnika mogu se podmiriti iz vlastitih sredstava na zahtjev korisnika, ili iznimno iz sredstava drugih korisnika – smanjenjem sredstava na njihovim pozicijama u skladu s odredbama člana 59. stav 3. Zakona o budžetima u FBiH, uz dostavu potrebnih obrazloženja i odgovarajućih dokumenata. Zakonom o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu regulisani su obim i vrste rashoda za preraspodjelu. Iz prezentirane dokumentacije konstatovali smo da je u toku godine izvršena preraspodjela sredstava u ukupnom iznosu od 13.228.409 KM, od čega je 2.715.413 KM rashoda i izdataka preraspoređeno do 30. 11. 2019. godine, dok je 10.512.996 KM preraspoređeno odlukama Vlade Kantona, nakon 17. 12. 2019. godine, te one nisu uključene u Izmjene i dopune Budžeta Kantona za 2019. godinu. Najznačajniji iznosi odnose se na povećanje sredstava za izvršenje sudskih presuda (6.610.000 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama iz sredstava Vlade Kantona (992.000 KM), subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima iz sredstava Ministarstva trgovine, turizma i zaštite okoliša (812.500 KM), tekuće transfere pojedincima Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta za realizaciju stipendija (485.142 KM). Najznačajnije smanjenje izvršeno je sa pozicija izdataka za nabavku stalnih sredstava (2.956.400 KM), tekućih transfera (2.606.120 KM), kapitalnih transfera (2.215.000 KM) i izdataka za materijal, sitan inventar i usluge (1.234.414 KM). **Kako su nakon izvršenih Izmjena i dopuna Budžeta za 2019. godinu, sa izuzetkom sredstava za izvršenje sudskih presuda (6.610.000 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi povećani za 3.222.262 KM, ne možemo potvrditi da su budžetski korisnici realno planirali rashode i izdatke, što se posebno odnosi na tekuće transfere i druge tekuće rashode;**
- Konstatovali smo da Ministarstvo finansija nije sačinilo i budžetskim korisnicima dostavilo instrukciju za izradu prijedloga godišnjih, kvartalnih i mjesecnih operativnih planova, niti je većina budžetskih korisnika Ministarstvu finansija dostavljala prijedloge godišnjih, kvartalnih i mjesecnih operativnih planova. **To nije u skladu s članom 53. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH i članom 14. stav 1. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu;**
- Odredbama Poslovnika o radu Vlade Kantona Stručna služba Vlade Kantona priprema program rada Vlade, a Vlada Kantona je dužna donijeti program rada do početka kalendarske godine, a najkasnije do 31. marta tekuće godine. U postupku revizije prezentiran je samo Prijedlog programa rada Vlade Kantona za 2019. godinu od 19. 3. 2019. godine. **Kako Vlada Kantona nije donijela program rada za 2019. godinu, može se zaključiti da nije postupila u skladu s odredbama Poslovnika o radu Vlade Kantona.**

Nisu ispoštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu u dijelu planiranja, izrade i izvršavanja Budžeta Kantona za 2019. godinu, korištenja sredstava Tekuće rezerve, te sačinjavanja godišnjih, kvartalnih i mjesecnih operativnih planova. Također, Program rada Vlade Kantona za 2019. godinu nije donesen u skladu s odredbama Poslovnika o radu Vlade Kantona.

Preporuke:

- *dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona u dijelu planiranja, izrade i izvršavanja budžeta i sačinjavanja operativnih planova;*
- *program rada Vlade Kantona donositi u skladu s odredbama Poslovnika o radu Vlade Kantona.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo finansija Kantona je sačinilo godišnji izvještaj za Budžet Kantona i izvršilo konsolidaciju izvještaja na nivou Kantona, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje Kantona, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.¹⁶

Ministarstvo finansija je 13. 3. 2020. godine dostavilo Vladi Kantona Izvještaj o izvršenju Budžeta za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine, koja ga nije podnijela na usvajanje Skupštini Kantona u roku šest mjeseci od završetka fiskalne godine, što nije u skladu s članom 96. Zakona o budžetima u FBiH.

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH propisan je oblik i sadržaj finansijskih izvještaja, uputstva za izradu periodičnih izvještaja i godišnjeg obračuna, periodi za koje se sastavljaju, te način i rokovi njihovog podnošenja. U skladu s članom 3. Pravilnika sačinjavaju se periodični finansijski izvještaji. Prema članu 19, Godišnji izvještaji koje budžetski korisnici dostavljaju kantonalnim ministarstvima finansija sastoje se od računovodstvenih izvještaja budžetskih korisnika i analize iskaza (tekstualnog dijela), a članom 30. propisano je da su budžetski korisnici dužni uz godišnje računovodstvene izvještaje dostaviti tekstualni izvještaj u kome će obrazložiti izvršenje budžeta, s posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka.

U postupku revizije konstatovali smo da većina budžetskih korisnika nije sačinjavala periodične finansijske izvještaje, te da uz godišnje računovodstvene izvještaje za 2019. godinu nije sačinjena Analiza iskaza, odnosno tekstualni dio, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, a također može imati posljedice na izvršenje i izvještavanje Budžeta Kantona za 2019. godinu.

Preporuka:

- *potrebno je da budžetski korisnici sačinjavaju godišnje računovodstvene izvještaje i periodične finansijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta za 2019. godinu prihodi i primici su iskazani u iznosu od 233.171.660 KM.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16 i 19/18

Strukturu prihoda i primitaka čine: porezni prihodi (194.048.480 KM), neporezni prihodi (36.622.697 KM), primljeni transferi i donacije (2.443.277 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (57.206 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza odnose se na prihode od indirektnih poreza iskazane u iznosu od 135.220.354 KM, porez na dobit pojedinaca i preduzeća od 29.445.061 KM, porez na dohodak od 29.097.910 KM, porez na dobra i usluge od 112.969 KM, porez na plaću i radnu snagu od 84.938 KM, porez na imovinu od 81.995 KM i ostale poreze iskazane u iznosu od 5.253 KM.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga u iznosu od 30.941.727 KM, prihode od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihode od pozitivnih kursnih razlika od 3.624.219 KM, novčane kazne od 2.045.565 KM i druge tekuće prihode u iznosu od 11.186 KM.

Prihodi od pružanja javnih usluga iskazani su u iznosu od 2.244.952 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode od pružanja usluga građanima (1.754.010 KM). Ove prihode iskazalo je Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta (907.083 KM) i Ministarstvo unutrašnjih poslova (808.907 KM). Ministarstvo unutrašnjih poslova iskazuje prihode od izdavanja putnih i ličnih dokumenata po osnovu Pravilnika o cijeni putnih dokumenata¹⁷ i Pravilnika o cijeni ličnih dokumenata¹⁸, koje je donijelo Vijeće ministara BiH i kojima je utvrđena namjena korištenja. Pravilnikom o cijeni ličnih dokumenata utvrđeni su režijski troškovi za koje će se koristiti ostvareni prihod po navedenom osnovu, dok Pravilnikom o cijeni putnih dokumenata nije utvrđena njihova namjena. Ministarstvo je uspostavilo pomoćnu knjigu ostvarenih prihoda.

Prihodi od koncesija su na području Kantona prikupljeni u iznosu od 569.191 KM, od čega je u kantonalni budžet raspoređeno 256.136 KM (45%), a u budžete općina 313.055 KM (55%). Postupak dodjele koncesija, nadležnosti, koncesione naknade i druga pitanja od značaja za dodjelu koncesija regulisana su Zakonom o koncesijama Hercegovačko-neretvanskog kantona¹⁹, a odlukama Vlade Kantona i zaključenim ugovorima definisana je visina naknada za koncesije. Ministarstvo finansija je u decembru 2019. godine donijelo Pravilnik o uspostavljanju i vođenju registra koncesija, kojim je uređeno uspostavljanje jedinstvene elektronske evidencije ugovora o koncesijama dodijeljenih na području Kantona, oblik i vođenje Registra koncesija, subjekti upisa o koncesiji u Registar koncesija, oblik i sadržaj potrebne dokumentacije, te unos, čuvanje i zaštita podataka o koncesijama. Propisani su obrasci i potrebna dokumentacija za potrebe upisa u Registar koncesija, provjera dokumentacije i upis podataka. Registar koncesija uspostavilo je i vodi Ministarstvo finansija Kantona u elektronskoj formi, na osnovu podataka dobivenih od resornih ministarstava. Pravo na korištenje prirodnih bogatstava stiče se zaključenjem ugovora o koncesiji, kojim se reguliše predmet, uslovi, način i vrijeme korištenja predmeta koncesije, obaveze koncesionara, koncesiona naknada, nadzor i druga pitanja od značaja. Zakonom o koncesijama Hercegovačko-neretvanskog kantona i zaključenim ugovorima utvrđeno je da nadzor nad provođenjem zaključenih ugovora vrše nadležna ministarstva, a nadzor nad ispunjenjem finansijskih prava i obaveza iz zaključenih ugovora o koncesiji obavlja Ministarstvo finansija Kantona.

U Registar zaključenih ugovora o koncesiji sa 31. 12. 2019. godine upisan je 41 ugovor iz nadležnosti Ministarstva privrede, 71 ugovor iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i 11 ugovora koje su zaključile općine prije stupanja na snagu Zakona o koncesijama Kantona, a koji se najvećim dijelom odnose na koncesije za korištenje vodotoka rijeka.

¹⁷ „Sl. glasnik BiH“, br. 86/14

¹⁸ „Sl. glasnik BiH“, br. 100/12, 56/14, 7/16, 52/16 i 79/16

¹⁹ „Sl. novine HNK“, br. 1/13, 3/16 i 6/18

Plaćanje jednokratnih i tekućih koncesionih naknada vrši se na osnovu zaključenih ugovora, zavisno od predmeta koncesije. U slučajevima kada se tekuća naknada obračunava naknadno, koncesionarima se dostavlja obavijest o visini naknade i načinu plaćanja. Koncesionarima se ne ispostavljaju fakture za naplatu koncesionih naknada.

Prema podacima Ministarstva privrede, u 2019. godini ukupno je naplaćeno 422.328 KM, a nenaplaćena potraživanja po osnovu koncesionih naknada iznose 184.342 KM, od čega je 86.067 KM iz ranijeg perioda, za koje su već pokrenute aktivnosti za naplatu. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je u pomoćnim evidencijama iskazalo ukupno naplaćeni iznos od 55.868 KM i nenaplaćena potraživanja u iznosu od 92.144 KM.

Potraživanja po osnovu koncesionih naknada u Glavnoj knjizi trezora evidentiraju se samo na kraju godine, kada se na osnovu dostavljenih podataka iz nadležnih ministarstava evidentira iznos nenaplaćenih potraživanja sa 31. 12. i iznos naplaćenih potraživanja koja sa 31. 12. prethodne godine nisu bila naplaćena. Shodno navedenom, u 2019. godini evidentirana su nenaplaćena potraživanja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u iznosu od 92.144 KM i 12.016 KM naplaćenih potraživanja. Ministarstvo privrede nije dostavilo podatke za evidentiranje potraživanja sa 31. 12. 2019. godine. Saldo nenaplaćenih potraživanja po osnovu koncesionih naknada iskazan je u iznosu od 92.144 KM i u cijelosti se odnosi na Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. **Može se zaključiti da se potraživanja po osnovu koncesionih naknada ne evidentiraju u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor, zbog čega ne možemo potvrditi iskazani iznos potraživanja u Glavnoj knjizi, niti možemo potvrditi da je izvršeno usaglašavanje stanja u knjigovodstvu sa podacima iz pomoćnih evidencija nadležnih ministarstava.**

Preporuka:

- **potraživanja po osnovu koncesionih naknada knjigovodstveno evidentirati u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, te redovno usaglašavati knjigovodstvena stanja sa pomoćnim evidencijama.**

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2019. godinu rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 231.217.415 KM, i u odnosu na planirane (237.994.657 KM) ostvareni su 97%.

Najznačajnije učešće u ukupnim rashodima imaju izdaci za plaće i naknade plaća (51%) i tekući transferi (28%).

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda i izdataka iskazanih u finansijskim izvještajima, sa indeksima ostvarenja, data je u tabelarnom pregledu:

R. br.	Naziv pozicije rashoda i izdataka	Planirano/ odobreno Budžetom Kantona za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2018. godini	Indeks (4/3)	Indeks (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	118.989.765	117.208.081	108.380.051	99	108
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	11.841.700	11.664.558	10.709.375	99	109
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	18.722.486	16.527.041	16.264.810	88	102
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	56.251.076	64.687.249	73.173.193	115	88
5.	Kapitalni transferi	5.852.694	2.995.873	5.107.885	51	59
6.	Izdaci za kamate	1.745.000	1.337.615	1.225.977	77	109
7.	Tekuća rezerva	3.100.000	0	0	0	0
8.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	14.220.636	9.766.609	19.533.323	69	50
9.	Izdaci za otplate dugova	7.271.300	7.030.389	7.137.601	97	98
Ukupni rashodi i izdaci		237.994.657	231.217.415	241.532.215	97	96

Nerealizovani iznos odobrenih sredstava iznosi 6.777.242 KM i najvećim dijelom odnosi se na izdatke za nabavku stalnih sredstava (4.454.027 KM), kapitalne transfere (2.856.821 KM) i izdatke za materijal, sitan inventar i usluge (2.195.445 KM). Više realizovan iznos iskazan je na tekućim transferima i drugim tekućim rashodima (8.436.173 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 117.208.081 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća, te naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 101.221.904 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 7.916.852 KM. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na prijem pripravnika po programu „Prvo radno iskustvo“, prema kojem je Vlada Kantona u 2019. godini omogućila sticanje prvog radnog iskustva za 179 pripravnika u trajanju od 12 mjeseci, kao i na povećanje osnovice za obračun i isplatu plaće.

Obračun plaća i naknada budžetskih korisnika Kantona vrši se u skladu sa Zakonom o pravima izabranih dužnosnika i nosilaca izvršnih funkcija u institucijama vlasti Hercegovačko-neretvanskog kantona,²⁰ Zakonom o policijskim službenicima u HNK,²¹ Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH,²² kolektivnim ugovorima, aktima Vlade o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u tijelima državne službe Kantona.²³ Ovi akti Vlade, kojima su utvrđeni platni razredi i koeficijenti za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika, nisu doneseni u skladu sa članom 63. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, te nisu usklađeni sa članovima 59. i 60. Zakona (tačka 4. Izvještaja). Visina osnovice za obračun plaće svim korisnicima budžeta Kantona za 2019. godinu određena je odlukom Vlade iz decembra 2018. godine. Za izabrane dužnosnike i nosioce izvršnih funkcija u institucijama vlasti Kantona osnovica iznosi 149,94 KM, a za sve ostale korisnike budžeta 500,85 KM. Vlada Kantona je u decembru 2018. godine donijela Zaključak o povećanju osnovice za obračun plaće za sve budžetske korisnike od 5% za svaku budžetsku godinu u naredne tri godine, počevši od 1. 1. 2019. godine.

Najviša neto plaća na nivou Kantona isplaćena je u iznosu od 4.718 KM, dok je najniža isplaćena plaća iznosila 547 KM. Provedenom revizijom utvrdili smo da ministar unutrašnjih poslova ostvaruje u prosjeku znatno veću plaću u odnosu na pozicije istog nivoa u Kantonu (u pravo uveden kao zaposlenik MUP-a), po osnovu Kolektivnog ugovora zaključenog u decembru 2018. godine između Vlade Kantona i Sindikata policije Kantona, sa primjenom od 1. 1. 2019. godine.

Primanja ministara, nosilaca izvršnih funkcija u Kantonu, regulisana su Zakonom o pravima izabranih dužnosnika i nosilaca izvršnih funkcija u institucijama vlasti HNK, shodno kojem ministri ostvaruju pravo na položajni dodatak u iznosu od 30% osnovne plaće.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 15.986.177 KM, a odnose se na naknade za topli obrok (9.807.915 KM), prevoz sa posla i na posao (2.770.797 KM), regres za godišnji odmor (2.218.257 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (329.426 KM), pomoć u slučaju smrti (523.112 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (287.438 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (46.225 KM), te jubilarne nagrade (3.006 KM).

Naknade koje nemaju karakter plaće utvrđene su Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće,²⁴ a isplaćivane shodno odlukama Vlade Kantona do juna 2019. godine, kada je donesena nova Uredba o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće,²⁵ usaglašena sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH. U odabranom uzorku nismo utvrdili nepravilnosti kod obračuna i isplate plaće i naknada troškova zaposlenih.

²⁰, „Sl. novine HNK“, br. 9/07 i 1/08

²¹, „Sl. novine HNK“, br. 9/07 i 7/19

²², „Sl. novine FBiH“, br. 22/09 i 55/13

²³, „Sl. novine HNK“, br. 4/08, 5/08, 12/08 i 1/09

²⁴, „Sl. novine HNK“, br. 2/05, 10/07 i 9/08

²⁵, „Sl. novine HNK“, br. 4/19, 8/19

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 16.527.041 KM, što predstavlja 7% ukupnih rashoda i izdataka Kantona. Njihovu strukturu čine ugovorene i druge posebne usluge (35%), izdaci za tekuće održavanje (16%), izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara (15%), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (14%), izdaci za energiju (10%), izdaci za usluge prevoza i goriva (4%), unajmljivanje imovine (3%), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (2%) i putni troškovi (1%).

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 5.779.490 KM i u najvećem dijelu čine ih naknade po osnovu ugovora o djelu i izdaci za rad u komisijama.

- Naknade po osnovu ugovora o djelu iskazane su u iznosu od 1.574.556 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 48.181 KM. Najveći dio ovih izdataka iskazan je kod ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja (815.945 KM) i odnosi se na angažman nastavnog osoblja za održavanje redovne nastave, odnosno za poslove koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine i sistematizovani su pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji. Kod ostalih budžetskih korisnika izdaci po ovom osnovu iznose 758.611 KM, a u najvećoj mjeri se odnose na Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta (101.952 KM), Kantonalno tužilaštvo (100.537 KM), te Ministarstvo unutrašnjih poslova (84.201 KM). Ugovori o djelu zaključivani su za redovne poslove koji su sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, kao i za poslove koji su u nadležnosti navedenih institucija. **Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu za izvođenje poslova redovne nastave, kao i ostalih redovnih poslova iz nadležnosti koji su sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji.** Predmeti ovih ugovora regulisani su Zakonom o obligacionim odnosima,²⁶ kojim je definisano da se ugovori o djelu zaključuju za jasno definisane i konkretne poslove koji traju određeno vrijeme, dok se za obavljanje poslova koji su sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine izvršioci angažuju u skladu sa odredbama Zakona o radu,²⁷ Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Preporuke:

- *poduzeti potrebne aktivnosti da se za obavljanje sistematizovanih poslova, utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, angažovanje izvršilaca vrši u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH;*
- *ugovore o djelu zaključivati samo za jasno definisane i konkretne poslove koji traju određeno vrijeme, u skladu s odredbama Zakona o obligacionim odnosima.*
- Izdaci za rad u komisijama iskazani su u iznosu od 700.483 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 54.218 KM. U najvećoj mjeri ovi izdaci se odnose na Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta (163.636 KM, od čega se na komisije za provođenje, kontrolu i nadzor provođenja vozačkih ispita odnosi 143.787 KM, na Ured predsjednika Vlade 143.950 KM, Ministarstvo unutrašnjih poslova 104.540 KM i na Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite 70.774 KM. Visina naknade članovima komisije utvrđuje se posebnim rješenjem, u skladu s Odlukom Vlade Kantona o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela, koje je osnovala Vlada Kantona ili rukovodioci kantonalnih tijela državne službe. U pojedinim slučajevima isplata naknada za rad u komisijama nije vršena u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela, budući da su poslovi obavljani u toku radnog vremena (komisije za javne nabavke), te da je riječ o poslovima koje smatramo redovnim (npr. godišnji popis imovine i obaveza i sl.). **Budući da se u komisije imenuju i zaposlenici koji ostvaruju prihod od nesamostalne djelatnosti u smislu člana 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak i člana 8. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, smatramo neopravdanim isplate članovima komisija u koje se imenuju zaposlenici u slučajevima kada se poslovi obavljaju u toku radnog vremena, s obzirom na to da oni primaju naknadu po osnovu plaće i ostale**

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03 i 42/11

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16

naknade koje proizlaze iz radnog odnosa za poslove na koje su raspoređeni. Osim toga, po osnovu isplaćenih naknada za rad zaposlenika u ovim komisijama nisu obračunati porezi i puni doprinosi, kojima je definirano da se naknade zaposlenima na temelju angažmana po bilo kojem osnovu, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena, smatraju oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti i kao takve se oporezuju na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak i članovima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

Preporuke:

- *ispлату naknada za rad članovima komisija vršiti isključivo ukoliko su ispunjeni uslovi predviđeni Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela;*
- *obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenima za rad u komisijama vršiti u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak i drugim važećim propisima.*

Izdaci za tekuće održavanje najvećim dijelom se odnose na usluge popravaka i održavanja cesta (1.459.979 KM), zgrada (301.095 KM), opreme (261.503 KM) i vozila (259.335 KM). Kod usluga popravke i održavanja cesta najznačajniji dio izdataka se odnosi na zimsko i ljetno održavanje u iznosu od 1.384.569 KM (tačka 8. Izvještaja).

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara najvećim dijelom se odnose na izdatke za odjeću i uniforme za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova (753.480 KM), kompjuterski materijal (587.779 KM), obrasce i papir (313.348 KM) i kancelarijski materijal (181.619 KM).

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 64.687.249 KM. Realizacija transfera utvrđena je Zakonom o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu (članovi od 32 do 34). U odnosu na sredstva planirana Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona za 2019. godinu u iznosu od 56.251.076 KM, ostvareni tekući transferi i drugi tekući rashodi veći su za 8.436.173 KM iz razloga što je veći dio sredstava Tekuće rezerve i preraspodjela rashoda i izdataka koje su izvršene nakon usvajanja Izmjena i dopuna Budžeta Kantona za 2019. godinu preusmjeren na realizaciju tekućih transfera i drugih tekućih rashoda.

Struktura realizovanih tekućih transfera i drugih tekućih rashoda data je u tabelarnom pregledu, kako slijedi:

Opis	Planirano Izmjenama i dopunama budžeta za 2019. god.	Osigurana sredstva iz tekuće rezerve (+;-)	Osigurana sredstva iz preraspodjela rashoda (+;-)	Ukupna sredstva u 2019. godini (2+3+4)	Ostvareno u 2019. godini
1	2	3	4	5	6
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	56.251.076	2.952.642	10.259.462	69.463.180	64.687.249
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	14.053.456	464.000	367.000	14.884.456	13.382.987
Tekući transferi pojedincima	8.852.100	602.142	584.362	10.038.604	9.263.262
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	16.049.920	1.407.000	1.574.600	19.031.520	18.497.044
Subvencije javnim preduzećima	10.587.600	400.000	177.000	11.164.600	9.930.587
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	1.110.000	79.500	896.500	2.086.000	2.082.000
Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
Tekući transferi u inostranstvo	240.000	0	50.000	290.000	290.000
Drugi tekući rashodi	5.358.000	0	6.610.000	11.968.000	11.241.369

Transferi drugim nivoima vlasti (13.382.987 KM) najvećim dijelom se odnose na transfere iz oblasti socijalne zaštite (7.046.019 KM) i transfer za prevoz učenika (1.866.000 KM), koji su realizovani putem Ministarstva zdravstva i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

Ministarstvo saobraćaja i veza (1.380.000 KM) i **Vlade Kantona** (959.000 KM) realizovali su tekuće transfere drugim nivoima vlasti u skladu s članom 34. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, kojim je propisano da će se sredstva realizovati na osnovu odluka Vlade Kantona. Revizijom smo konstatovali da su sredstva krajnjim korisnicima, općinama i gradovima sa područja Kantona, doznačena samo na osnovu njihovih zahtjeva. Iznosi sredstava po korisnicima utvrđeni su odlukama Vlade Kantona o odobravanju sredstava.

S obzirom na opisani način raspodjele sredstava, odnosno doznačavanje sredstava krajnjim korisnicima samo na osnovu njihovih zahtjeva, bez utvrđivanja kriterija za vrednovanje projekata i odabir korisnika sredstava, ne možemo potvrditi da je raspodjela sredstava tekućih transfera sa pozicija Ministarstva saobraćaja i Vlade Kantona izvršena transparentno. Također, odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu nije propisana metodologija raspodjele ovih sredstava. To nije u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je propisano da se izrada i izvršavanje budžeta zasniva na principima jedinstva, tačnosti, uravnoteženosti i zakonitosti budžeta, principu jedne godine, principu univerzalnosti, efikasnosti, ekonomičnosti, transparentnosti i participativnosti. Također, ovakav način raspodjele sredstava tekućih transfera može imati posljedice na izvršavanje budžeta u većem iznosu od odobrenog, te dovesti do kršenja osnovnih budžetskih principa iz člana 6. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je propisano da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta.

Ministarstvo zdravstva je, u skladu sa zaključenim ugovorima i odlukama Vlade Kantona, doznačilo 834.000 KM domovima zdravlja za sufinansiranje obaveza iz potpisanih kolektivnih ugovora iz oblasti zdravstva (plaća i naknada). Realizacija tekućih transfera Ministarstva zdravstva utvrđena je također članom 34. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu. **Utvrđili smo da odlukama Vlade Kantona, a ni drugim aktom, nije definisan način određivanja visine sredstava za raspodjelu po pojedinim domovima zdravlja.**

Preporuka:

- **potrebno je odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona utvrditi metodologiju dodjele sredstava i kriterije na osnovu kojih će se vršiti odabir korisnika sredstava tekućih transfera jedinicama lokalne samouprave.**

Tekući transferi pojedincima (9.263.262 KM) najvećim dijelom se odnose na transfere iz oblasti zaštite civilnih žrtava rata (3.165.674 KM), izdatke za stipendije i smještaj u studentske domove (2.585.142 KM) i transfer po osnovu Zakona o dopunskim pravima boraca (2.542.829 KM), koji su realizovani putem Ministarstva zdravstva, Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta i Ministarstva za pitanja boraca.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama (18.497.044 KM) najvećim dijelom realizovani su putem Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (13.105.800 KM).

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta finansiralo je rad ustanova i organizacija sa područja Kantona, koje su unaprijed utvrđene Budžetom, u iznosu od 10.689.800 KM, i to za: Sveučilište u Mostaru 5.080.000 KM, Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar 3.815.000 KM, FK Velež 375.000 KM, HNK Zrinjski 285.000 KM, Narodno pozorište Mostar 250.000 KM, Hrvatsko narodno kazalište Mostar 250.000 KM, Radio-televizija Herceg-Bosne Mostar 220.000 KM, Teološko-katehetski institut u Mostaru 190.000 KM, Studentski centar Sveučilišta Mostar 125.600 KM, Studentski centar Univerziteta Džemal Bijedić u Mostaru 79.200 KM i Kantonalni nogometni savez 20.000 KM.

Prema prezentiranim podacima, navedenim korisnicima iznos od 9.744.800 KM raspoređen je na osnovu mjesecnih zahtjeva u visini 1/12 odobrenih sredstava, a 945.000 KM je preneseno na osnovu pojedinačnih odluka Vlade Kantona, na šest korisnika.

Raspodjela ovih tekućih transfera utvrđena je članom 33. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, kojim je propisano da će se tekući transferi koji

se finansiraju u redovnim mjesечnim tranšama realizovati u skladu sa propisima i nadležnostima resornih ministarstava i dostavljenim nalozima za izvršenje. Revizijom smo konstatovali da sa korisnicima tekućih transfera nisu zaključeni ugovori, te nisu utvrđena prava i obaveze korisnika sredstava, niti je drugim aktima utvrđena namjena sredstava, kao ni dostavljanje izvještaja o utrošku.

Također, nije prezentirana dokumentacija o načinu i korištenim kriterijima za odabir krajnjih korisnika sredstava i načinu utvrđivanja iznosa sredstava po korisnicima. Navedeno ima za posljedicu da nisu osigurani preduslovi za uspostavljanje nadzora nad utroškom sredstava dodijeljenih iz Budžeta Kantona, kao ni izvještavanje o namjenskom utrošku sredstava tekućih transfera, kako je predviđeno članom 57. Zakona o budžetima u FBiH. Također, s obzirom na to da su nadležna ministarstva, u skladu s članom 9. stav 5. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, odgovorna za zakonitost, svrshodnost, učinkovitost i ekonomičnost trošenja odobrenih sredstava iz Budžeta Kantona, bila su dužna propisati kriterije za odabir krajnjih korisnika sredstava i utvrđivanje iznosa sredstava po korisnicima.

Preporuka:

- *potrebno je da Vlada Kantona putem Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta utvrdi način planiranja sredstava po korisnicima, namjenu sredstava i obavezu sačinjavanja izvještaja o utrošku sredstava za tekuće transfere koji se finansiraju redovnim mjesечnim tranšama.*

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta realizovalo je „ostale transfere – izdatke za kulturu“ (995.500 KM), „ostale transfere – izdatke za sport“ (951.500 KM) i „transfer za pomoć medijskim kućama“ (220.000 KM) za koje je u Budžetu Kantona za 2019. godinu navedeno da će se sredstva dodjeljivati „po Odluci Vlade Kantona“.

Realizacija ovih tekućih transfera utvrđena je u članu 32. stav 4. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, s obzirom na to da je u Budžetu Kantona za 2019. godinu navedeno da će se sredstva dodjeljivati po Odluci Vlade Kantona i da će Vlada Kantona utvrditi način po precizno definisanoj metodologiji dodjeljivanja tih sredstava, te da će se ona koristiti u izuzetnim slučajevima i da će javni poziv će biti osnovni način dodjeljivanja sredstava.

Revizijom navedenih tekućih transfera utvrdili smo sljedeće:

- Odlukama Vlade Kantona od 12. 3. 2019. godine predviđeno je da se 80% sredstava utroši putem javnog poziva, a 20% na osnovu odluke ministra. Realizованo je ukupno 572.000 KM, i to za sport 297.000 KM i za kulturu 275.000 KM. Javnim pozivima za sufinansiranje djelatnosti i projekata iz oblasti sporta i kulture, koji su objavljeni u maju 2019. godine, utvrđeno je ko ima pravo učestvovanja, obavezna dokumentacija, iznos sredstava za sufinansiranje i bodovni kriteriji. Komisije za vrednovanje projekata sačinile su izvještaje i spiskove ukupno prijavljenih na javni poziv, nakon čega je Vlada Kantona donijela odluke o odabiru korisnika sredstava i spisak sa pojedinačno utvrđenim iznosima po korisniku. Sa korisnicima sredstava nisu zaključeni ugovori. Iz prezentirane dokumentacije utvrdili smo da javnim pozivima za raspodjelu sredstava ostalih transfера – izdataka za sport i kulturu nije predviđeno da korisnici sredstava dokumentuju ispunjenost bodovnih kriterija, te da su bodovni kriteriji utvrđeni u rasponu npr. od 0 do 100; od 0 do 200; ili od 0 do 300, ali da nisu propisani potkriteriji za njihovu detaljniju primjenu. Osim navedenog, utvrđeni bodovni kriteriji nisu se niti koristili za odabir projekata i utvrđivanje visine sredstava za sufinansiranje projekata iz oblasti sporta i kulture.
- Transfer za pomoć medijskim kućama planiran je i izvršen u iznosu od 220.000 KM. Vlada Kantona je u maju 2019. godine donijela Odluku o načinu utroška sredstava i utvrdila osnovne principe utroška sredstava (konsolidacija poslovnog stanja medijskih kuća; kreiranje vlastitog programa; praćenje realizacije projekata lokalnog razvoja i ustupanje marketinškog prostora za nosioce djelatnosti od javnog interesa), te zadužila Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta da od jedinica lokalne samouprave i Odjeljenja za odnose s javnošću Kabineta predsjednika Vlade

Kantona traži prijedloge medijskih kuća od značaja za lokalnu zajednicu i kanton. Nakon završene procedure, Vlada Kantona je 18. 7. 2019. godine donijela odluku o odobravanju utroška sredstava za ukupno 35 korisnika, koji su najvećim dijelom udruženja građana, a sredstva su odobrena u rasponu od 1.000 KM do 25.000 KM.

Za raspodjelu sredstava transfera za pomoć medijskim kućama konstatovali smo da nisu doneseni mjerljivi potkriteriji, nije izvršeno bodovanje i rangiranje aplikacija, niti je prezentirana druga dokumentacija na osnovu koje je izvršen odabir korisnika i utvrđena visina sredstava za raspodjelu. Također, za raspodjelu nije objavljen javni poziv, kao osnovni način dodjele sredstava, kako je to propisano članom 32. stav 4. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu.

Shodno navedenom, raspodjela „ostalih transfera – izdataka za kulturu“ (995.500 KM), „ostalih transfera – izdataka za sport“ (951.500 KM) i „transfera za pomoć medijskim kućama“ (220.000 KM) nije izvršena u skladu s članom 32. stav 2. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu jer Vlada Kantona nije precizno definisala metodologiju za dodjelu sredstava, niti je raspodjela sredstava transfera za pomoć medijskim kućama izvršena na osnovu javnog poziva. Također, s obzirom na to da je Vlada Kantona propisala da će se sredstva „po Odluci Vlade Kantona“ dodjeljivati samo u izuzetnim slučajevima, u postupku revizije nije prezentiran akt o utvrđenim izuzetnim slučajevima za primjenu navedenog člana Zakona. Ovo ističemo iz razloga što su sredstva ostalih transfera za sport i kulturu trebala biti raspodijeljena na osnovu člana 32. stav 1. Zakona, na osnovu programa utroška sredstava i mjerljivih kriterija, dok su sredstva transfera za pomoć medijskim kućama trebala biti raspodijeljena u skladu s članom 34. istog Zakona, u skladu s odlukama Vlade Kantona.

Vlada Kantona realizovala je 3.019.000 KM tekućih transfera neprofitnim organizacijama. Bitno je istaći da su ova sredstva Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona 2019. godinu planirana u iznosu od 770.000 KM, te da je značajan iznos za raspodjelu ovih tekućih transfera osiguran iz sredstava Tekuće rezerve (1.257.000 KM ili 42%) ili putem izvršenih preraspodjela rashoda i izdataka (992.000 KM ili 33%). Sredstva su korisnicima dodijeljena odlukama Vlade Kantona, na prijedlog komisije.

Ministarstvo za pitanja boraca je u okviru ove pozicije realizovalo 406.739 KM tekućih transfera prema unaprijed poznatim boračkim udruženjima i organizacijama, koje su utvrđene Budžetom Kantona. Raspodjela ovih tekućih transfera utvrđena je članom 33. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, kojim je propisano da će se tekući transferi koji se finansiraju u redovnim mjesечnim tranšama realizovati u skladu sa propisima i nadležnostima resornih ministarstava i dostavljenim nalozima za izvršenje. Korisnicima se sredstva odobravaju mjesечно u visini 1/12 odobrenog iznosa, koji mjesечно dostavljaju izvještaje o utrošku doznačenih sredstava. Konstatovali smo da nije utvrđena namjena sredstava, niti je prezentirana dokumentacija o načinu i korištenim kriterijima za odabir krajnjih korisnika i načinu utvrđivanja iznosa sredstava po korisnicima. Također, prema prezentiranim izvještajima korisnika, odobrenim sredstvima su finansirane plaće, pomoć članovima udruženja, određeni specificirani troškovi (za režije, materijal, usluge i sl.), te ostali troškovi za koje je utvrđeno da ne mogu preći 40% doznačenih sredstava, a da Ministarstvo nije utvrdilo namjenu sredstava, niti detaljno specificiralo šta može činiti ostale troškove. Navedeno ima za posljedicu da nisu osigurani preduslovi za uspostavljanje nadzora nad utroškom sredstava dodijeljenih iz Budžeta Kantona, kao ni izvještavanje o namjenskom utrošku sredstava tekućih transfera, kako je predviđeno članom 57. Zakona o budžetima u FBiH. Također, s obzirom na to da su nadležna ministarstva, u skladu s članom 9. stav 5. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, odgovorna za zakonitost, svrshishodnost, učinkovitost i ekonomičnost trošenja odobrenih sredstava iz Budžeta Kantona, bila su dužna propisati kriterije za odabir krajnjih korisnika sredstava i utvrđivanje iznosa sredstava po korisnicima.

Preporuke:

- potrebno je da Vlada Kantona utvrdi metodologiju i mjerljive kriterije za raspodjelu ostalih tekućih transfera za kulturu i sport i transfera za pomoć medijskim kućama, koji su u nadležnosti Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, a raspodjela sredstava izvršena je osnovu odluka Vlade Kantona, u skladu s odredbama člana 32. stav 4. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona;
- potrebno je da Vlada Kantona putem Ministarstva za pitanja boraca utvrdi način planiranja sredstava po korisnicima i namjenu sredstava za tekuće transfere koji se finansiraju redovnim mjesecnim tranšama.

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 9.930.587 KM i uglavnom se odnose na subvencije za bolnice u iznosu od 6.000.000 KM i poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji od 1.255.640 KM. Odlukom o mjerilima i odobravanju novčanih sredstava od 25. 2. 2019. godine Vlada Kantona je odobrila 6.000.000 KM subvencija za bolnice čiji je osnivač ili suosnivač Kanton, a Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite je sa bolnicama zaključilo ugovore o sufinansiranju. Ugovorima je, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti²⁸, predviđeno da su sredstvima za vršenje osnivačkih prava obuhvaćena investicijska ulaganja, investicijsko i tekuće održavanje, te informatizacija zdravstvene djelatnosti. Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar odobreno je 3.525.000 KM, Kantonalnoj bolnici „Dr. Safet Mujić“ Mostar 1.602.000 KM i Općoj bolnici Konjic 873.000 KM. **Namjena ovih sredstava nije detaljnije propisana zaključenim ugovorima, niti su prezentirani drugi akti sa specifikacijom planiranih ulaganja iz sredstava 2019. godine.** Nije precizirano koja će se investicijska ulaganja vršiti, na šta se tačno odnosi informatizacija, odnosno nije utvrđeno koje će se investicijsko i tekuće održavanje vršiti iz sredstava Kantona u 2019. godini. Planski pristup i sistematizovana ulaganja bitni su jer sredstva za subvencioniranje bolnica imaju tendenciju rasta a da nisu utvrđeni parametri za procjenu ukupne visine sredstava za odobravanje subvencija, te da li predstavljaju tekuća ili kapitalna ulaganja. Navedeno potvrđuju naknadno odobrena sredstva osigurana preraspodjelom rashoda i izdataka 27. 12. 2019. godine, kada su za nabavku aparata za dijalizu povećani kapitalni transferi javnim preduzećima i ustanovama (Sveučilišna klinička bolnica Mostar 160.000 KM, Opća bolnica Konjic 40.000 KM). Također, iz prezentiranih izještaja utvrdili smo da su odobrenim sredstvima finansirani i drugi troškovi (troškovi telefona i interneta; usluge isporučene električne energije, kurirske usluge, usluge printanja, nabavka goriva, lož-ulja, posteljine i uniformi, računara, kancelarijskog i materijala za čišćenje; isplata plaća), što ukazuje na hitnost potrebe utvrđivanja namjene sredstava i specificiranja rashoda i izdataka.

Budžetom Kantona planirana su sredstva za finansiranje pojedinih preduzeća. Iz sredstava Ministarstva trgovine, turizma i zaštite okoliša finansiraju se: JP „Park prirode Hutovo blato“ d.o.o. (160.000 KM), JP „Park prirode Blidinje“ d.o.o. (56.000 KM). JU „Veterinarski zavod Kantona“ Mostar finansira se iz sredstava Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (410.000 KM). Ministarstvo saobraćaja i veza finansira JP „Aerodrom Mostar“ d.o.o. (300.000 KM). Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite redovne mjesечne tranše isplaćuje Zavodu za javno zdravstvo Kantona (160.000 KM). Raspodjela sredstava vrši se samo na osnovu mjesecišnih zahtjeva korisnika, u visini 1/12 odobrenih sredstava.

Sredstva navedenih tekućih transfera realizovana su u skladu sa članovima 33. i 34. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, kojima je propisano da se realizuju u skladu s propisima i nadležnostima resornih ministarstava i dostavljenim nalozima za izvršenje, odnosno u skladu s odlukama Vlade Kantona, ali za raspodjelu ovih sredstava nije utvrđena namjena, niti način na koji su utvrđeni iznosi po pojedinim korisnicima.

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13

Preporuka:

- *potrebno je da Vlada Kantona putem nadležnih ministarstava utvrdi način planiranja sredstava po korisnicima i namjenu sredstava za subvencije javnim preduzećima.*

Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima iskazane su u iznosu od 2.082.000 KM, od čega je 1.096.000 KM realizovalo Ministarstvo privrede, 812.500 KM Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša i 173.500 KM Kabinet predsjednika Vlade Kantona.

Ministarstvo privrede realizovalo je sredstva po Programu utroška sredstava koji je Vlada Kantona usvojila u aprilu 2019. godine. Predviđeno je sufinansiranje aktivnosti koje se odnose na tehnološki razvoj, poduzetnike početnike i obrt, te stare i tradicionalne djelatnosti. Ministarstvo je objavilo javni poziv i imenovalo komisiju za odabir korisnika transfera, koja je donijela poslovnik o radu i utvrdila kriterije za odabir korisnika i način bodovanja. Komisija je izvršila ocjenu i rangiranje dostavljenih aplikacija, te sačinila izvještaj i ministru dostavila rang-listu potencijalnih korisnika, nakon čega je Vlada Kantona 26. 7. 2019. godine donijela odluku o odabiru korisnika sredstava transfera, dok su ugovori sa korisnicima zaključeni u decembru 2019. godine. Ovaj transfer realizovan je u skladu s članom 32. stav 4. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, s obzirom na to da je u Budžetu Kantona za 2019. godinu navedeno da će se sredstva dodjeljivati „po Odluci Vlade Kantona“, te je Vlada Kantona trebala utvrditi način i metodologiju dodjeljivanja sredstava. Konstatovali smo da je Ministarstvo privrede donijelo program utroška sredstava, utvrdilo kriterije za odabir korisnika i objavilo javni poziv. Komisija za odabir korisnika donijela je poslovnik o radu komisije kojim je detaljno propisala način ocjenjivanja pristiglih prijava. Iz prezentiranih listi predatih aplikacija, bodovnih i rang-listi potencijalnih korisnika, kao i listi korisnika kojima su sredstva odobrena, konstatovali smo da određeni broj aplikacija koje su zadovoljile uslove javnog poziva i bile visokorangirane po broju bodova nije ušao u izbor za raspodjelu sredstava transfera. Osim toga, sredstva u iznosu od 345.000 KM odobrena su za 24 aplikacije koje zbog neispunjene formalno-pravnih uslova komisija nije razmatrala niti bodovala. Budući da je odabir korisnika za raspodjelu sredstava izvršen ne uzimajući u obzir izvještaj komisije i izvršeno bodovanje aplikacija, možemo zaključiti da raspodjela ovih sredstava nije izvršena u skladu sa utvrđenim kriterijima, objavljenim javnim pozivom i programom utroška sredstava. Također, ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora u decembru jer je odluka o odabiru korisnika sredstava donesena krajem jula 2019. godine. Također, na službenoj web-stranici Ministarstva nisu objavljeni podaci o korisnicima sredstava, niti je Vlada Kantona, u skladu s članom 32. stav 4. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, utvrdila način i metodologiju dodjele sredstava.

Odluka o raspodjeli sredstava subvencija privatnim preduzećima i preduzetnicima Ministarstva privrede nije donesena na osnovu sačinjenog izvještaja komisije za odabir korisnika transfera i izvršenog bodovanja, niti je u skladu s utvrđenim kriterijima izvršen odabir korisnika za raspodjelu sredstava.

Preporuka:

- *odabir korisnika sredstava subvencija privatnim preduzećima i preduzetnicima Ministarstva privrede izvršiti na osnovu utvrđenih kriterija i prvorangiranih aplikacija na osnovu sačinjenih bodovnih listi.*

Drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 11.241.369 KM, od čega se 10.910.205 KM odnosi na evidentirane obaveze po osnovu sudskih rješenja o izvršenju. Iznos od 9.210.317 KM evidentiran je 31. 12. 2019. godine i odnosi se na uknjižavanje pravosnažnih sudskih presuda i sudskih izvršnih rješenja.

6.1.2.4 Kapitalni transferi

U konsolidovanim finansijskim izvještajima kapitalni transferi su iskazani u iznosu od 2.995.873 KM, a odnose se na kapitalne transfere drugim nivoima vlasti (2.180.873 KM), kapitalne transfere neprofitnim organizacijama (465.000 KM) i kapitalne transfere javnim preduzećima (350.000 KM).

Kapitalne transfere drugim nivoima vlasti realizovalo je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, s pozicije namjenskih sredstava vodnih naknada. Sredstva su realizovana u skladu s odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Kantona za 2019. godinu, nakon što je Vlada Kantona usvojila program utroška sredstava Ministarstva.

Program utroška sredstava s pozicije „Namjenska sredstva vodnih naknada“ za 2019. godinu usvojen je 4. 7. 2019. godine u ukupnom iznosu od 5.881.535 KM, od čega se na realizaciju kapitalnih transfera odnosi 5.022.694 KM. Iz navedenih sredstava planirana je realizacija 22 nova projekta u iznosu sufinansiranja od 2.730.000 KM i nastavak realizacije 40 projekata iz 2018. godine koji su preneseni u 2019. godinu u iznosu od 2.292.694 KM.

Odabir projekata za sufinansiranje izvršen je na osnovu poziva koji je Ministarstvo uputilo općinama i gradovima sa područja Kantona u novembru 2018. godine i dostavljenih prijedloga projekata. Kriteriji za odabir projekata bili su princip solidarnosti, udio u prikupljenim vodnim naknadama, broj stanovnika, značaj projekta za korištenje u dvije ili više općina i veličina općine. Ministarstvo zaključuje ugovore sa općinama i gradovima na cijelokupno odobreni iznos kojim Kanton učestvuje u sufinansiranju projekata izvođenja radova na vodovodnim i kanalizacionim objektima, a obaveza plaćanja je u najvećoj mjeri uslovljena okončanjem izvođenja radova, odnosno plaćanje se vrši po realizaciji ugovora i prijemu privremenih/okončanih situacija.

Prema Informaciji o izvršenju Programa utroška sredstava s pozicije „Namjenska sredstva vodnih naknada“ za 2019. godinu realizovano je 11 projekata predloženih za 2019. godinu u iznosu od 1.973.098 KM i 620.076 KM po projektima koji su preneseni iz prethodne godine. Ukupno nerealizovana sredstva iskazana su u iznosu od 3.166.516 KM, od čega se 1.286.486 KM odnosi na projekte planirane za 2019. godinu, 1.880.030 KM na nerealizovane projekte iz prethodne godine, dok iznos od 121.845 KM predstavlja odstupanje od planiranog iznosa u vidu neutrošenih ili neugovorenih sredstava.

Možemo zaključiti da se kasnilo sa donošenjem Programa utroška sredstava, koji je donesen znatno nakon usvajanja Budžeta Kantona, iako je blagovremeno pokrenuta procedura odabira projekata. Također, značajan dio ugovorenih radova nije okončan, zbog čega ne možemo potvrditi da su odabrani projekti bili spremni za realizaciju, niti je spremnost projekata za realizaciju bio jedan od kriterija za odabir projekata.

Preporuka:

- *program utroška namjenskih sredstava vodnih naknada donositi neposredno nakon usvajanja Budžeta Kantona, a u kriterije za odabir projekata uvrstiti spremnost projekata za realizaciju.*

6.1.2.5 Tekuća rezerva

Tekuća rezerva je Budžetom Kantona za 2019. godinu planirana u iznosu od 2.000.000 KM i Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona za 2019. godinu povećana je na 3.100.000 KM. U toku godine doneseno je 17 odluka o odobravanju sredstava iz Tekuće rezerve Vlade Kantona, na osnovu kojih je ukupno odobreno 3.074.308 KM. Za realizaciju tekucihih transfera odobreno je 2.952.642 KM ili 96%, od čega je 680.142 KM odobreno odlukama od 30. 12. 2019. godine. Sredstva Tekuće rezerve najvećim dijelom korištena su za realizaciju tekucihih transfera, i to: Vlade Kantona (2.237.500 KM), Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (520.142 KM) i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (195.000 KM). Sredstva Tekuće rezerve utvrđena su članom 23. Zakona o izvršenju

Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu. Navedenim članom propisano je da o korištenju sredstava Tekuće rezerve odlučuje Vlada Kantona, uz pisani stav Ministarstva finansija o stanju tekuće rezerve, opravdanosti i zakonitosti iz samog prijedloga u vrijeme donošenja odluke, te da se iz tekuće rezerve podmiruju hitni i nepredviđeni izdaci koji se pojave u toku budžetske godine. U periodu obavljanja revizije prezentirani su akti Ministarstva finansija o stanju tekuće rezerve, odnosno visini raspoloživih sredstava za isplatu, dok o opravdanosti i zakonitosti iz samog prijedloga u vrijeme donošenja odluke Ministarstvo finansija nije davalо stav.

Odlukom od 29. 4. 2019. godine dodijeljena su sredstva Općini Jablanica za kupovinu zemljišta i zgrade preduzeća "Granit" (330.000.00 KM), Gradu Čapljina za projekat led javne rasvjete (100.000.00 KM), JP Šumsko-gospodarsko društvo "Šume Hercegovačko-neretvanske" za refundaciju troškova dugovanja (330.000.00 KM). Osim toga, značajan iznos sredstava tekuće rezerve odobren je pojedincima i udruženjima građana i realizovan sa pozicije tekućih transfera. Dakle, može se zaključiti da sredstva tekuće rezerve nisu korištena u skladu s odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, jer se iz sredstava nisu podmirivali samo hitni i nepredviđeni izdaci koji se pojave u toku budžetske godine, niti je Ministarstvo finansija razmatralo opravdanost i zakonitost zahtjeva za dodjelu tih sredstava, kako je utvrđeno u članu 23. Zakona.

Preporuka:

- ***dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona u dijelu korištenja sredstava tekuće rezerve.***

6.1.2.6 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate u cijelosti se odnose na kamate na domaća pozajmljivanja iskazane u iznosu od 1.337.615 KM, a predstavljaju 77% od plana.

6.1.2.7 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava planirani su u iznosu od 14.220.636 KM, a realizovani u iznosu od 9.766.609 KM. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je sljedeća: rekonstrukcija i investiciono održavanje 6.454.311 KM, oprema 2.763.199 KM, zemljište 283.419 KM, stalna sredstva u obliku prava 258.870 KM, građevine 6.810 KM.

Najznačajniji iznos po osnovu izvršene rekonstrukcije i investicionog održavanja odnosi se na ceste u izgradnji (6.048.020 KM), dok su u okviru izdataka za nabavku opreme najznačajniji izdaci za nabavku motornih vozila (1.220.817 KM) i izdaci za nabavku policijske opreme (501.475 KM). Izdaci za nabavku zemljišta evidentirani su po osnovu izvršene eksproprijacije u cilju rekonstrukcije regionalne ceste R425, dionica Tromeđa – Zvirovići.

6.1.2.8 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova realizovani su u skladu sa Planom otplate u iznosu od 7.030.389 KM i u cijelosti se odnose na otplate domaćeg zaduživanja po osnovu otplaćenih anuiteta dugoročnih kredita koji su evidentirani u bilansnoj i vanbilansnoj evidenciji. U tačkama 6.2.4 i 7. Izvještaja detaljnije su pojašnjena iskazana stanja na pozicijama dugoročnih obaveza i pozicijama vanbilansne evidencije.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2019. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2018. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	242.494.657	233.114.454	214.892.834	96
I.1.	Prihodi od poreza	194.855.015	194.048.480	176.018.378	100
I.2.	Neporezni prihodi	45.172.842	36.622.697	35.441.682	81
I.3.	Primljeni transferi	2.466.800	2.443.277	3.432.774	99
II	RASHODI	216.502.721	214.420.417	214.861.291	99
II.1.	Tekući rashodi	205.805.027	210.086.929	208.527.429	102
II.2.	Kapitalni transferi	5.852.694	2.995.873	5.107.885	51
II.3.	Izdaci za kamate	1.745.000	1.337.615	1.225.977	77
II.4.	Tekuća budžetska rezerva	3.100.000			0
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I-II	25.991.936	18.694.037	31.543	72
IV	NETO NABAVKA ST. SREDST. (IV.2.-IV.1.)	14.220.636	9.709.403	19.530.675	68
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	57.206	2.648	0
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	14.220.636	9.766.609	19.533.323	69
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III-IV	11.771.300	8.984.634	-19.499.132	76
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI.1. - VI.2.)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII.1. + VII.2. - VII.3.)	-7.271.300	-7.030.389	3.862.399	97
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	11.000.000	0
VII.2.	Primici od akumuliranih namjenskih prihoda		0	0	0
VII.3.	Izdaci za otplate dugova	7.271.300	7.030.389	7.137.601	97
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V+VI+VII)	4.500.000	1.954.245	-15.636.733	43

Prihodi su ostvareni u iznosu od 233.114.454 KM, a rashodi u iznosu od 214.420.417 KM, te je iskazan tekući suficit (pozitivna razlika između prihoda i rashoda) u iznosu od 18.694.037 KM. Nakon uključivanja u obračun neto izdataka za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 9.709.403 KM i neto zaduživanja (izdataka za otplatu dugova) od 7.030.389 KM, ukupan finansijski rezultat iskazan je u iznosu od 1.954.245 KM.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina na transakcijskim računima i u blagajni na kraju fiskalne godine iskazana je u iznosu od 58.892.106 KM, a odnosi se na sredstva na transakcijskim računima (46.921.519 KM), namjenska sredstva na podračunima koji su u okviru Jedinstvenog računa Trezora (11.947.316 KM), sredstva u blagajni (21.494 KM) i ostala izdvojena sredstva (1.777 KM). Iskazana stanja usaglašena su sa izvodima na 31. 12. 2019. godine.

U okviru namjenskih sredstava na podračunima koji su u okviru Jedinstvenog računa Trezora iznos od 11.497.460 KM odnosi se na namjenska sredstva za ceste (5.046.771 KM), vode (4.364.804 KM), Escrow račun (1.331.799 KM), sredstva za zaštitu od prirodnih nesreća (569.056 KM), protivpožarnu zaštitu (61.785 KM) i namjenska sredstva za šume (123.245 KM), dok iznos od 449.856 KM predstavlja izdvojena kreditna sredstva po osnovu kupovine Hotela „Ero“ Mostar.

Depozitni račun Kantona otvoren je kod UniCredit banke d.d. Mostar, a računi za posebne namjene otvoreni su kod UniCredit banke d.d. Mostar, Raiffeisen banke d.d. Sarajevo i Vakufske banke d.d. Mostar, sa kojima su ugovori zaključeni 2003. godine, od kada nije proveden postupak javne nabavke za usluge obavljanja platnog prometa.

Računi pravosudnih institucija Kantona nisu uključeni u sistem Jedinstvenog računa Trezora. Ovi budžetski korisnici otvorili su račune u ranijem periodu za depozite, koje koriste kod uplata i isplata u parničnim ili krivičnim predmetima, a rukovodioci navedenih institucija imaju ovlaštenja raspolaganja sredstvima na tim računima. Napominjemo da na nivou Kantona nisu donesene procedure evidentiranja ovih novčanih sredstava. Prema informaciji Ministarstva pravosuđa, stanje sredstava na transakcijskim računima pravosudnih institucija Kantona na 31. 12. 2019. godine iznosi 2.920.862 KM, što je i konstatovano u tekstuallom dijelu Izvještaja o izvršenju Budžeta za 2019. godinu. S obzirom na to da je članom 15. Zakona o trezoru u FBiH propisano da ministarstva finansija kantona upravljaju svim transakcijama kantonalnih budžeta, smatramo da nema osnova da pravosudne institucije imaju otvorene posebne račune koji nisu u okviru Jedinstvenog računa Trezora i da sve transakcije nisu uključene u sistem Glavne knjige trezora.

Preporuka:

- *novčana sredstva pravosudnih institucija evidentirati u okviru Jedinstvenog računa trezora, kako bi se sve transakcije iskazale u sistemu Glavne knjige trezora u skladu s članom 15. Zakona o trezoru u FBiH.*

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.299.541 KM i u najvećoj mjeri odnose se na potraživanja za isporučene usluge i robu od 980.624 KM. Najznačajniji iznos iskazalo je Ministarstvo finansija (829.833 KM) po osnovu potraživanja za administrativne i sudske takse.

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima Kantona na 31. 12. 2019. godine iskazana su stalna sredstva u vrijednosti od 210.844.917 KM (nabavna vrijednost stalnih sredstava iznosi 264.937.273 KM, a ispravka vrijednosti 54.092.356 KM).

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 13.593.383 KM i odnose se na zgrade od 12.274.652 KM, ceste u izgradnji od 1.249.991 KM i opremu u pripremi od 68.740 KM. Najznačajniji iznos zgrada u pripremi iskazan je na poziciji Vlade Kantona (10.556.953 KM) i odnosi se na kupovinu poslovnog prostora za smještaj kantonalnih organa i tijela (kupovina Hotela „Ero“ Mostar).

U augustu 2018. godine sačinjen je Elaborat o procjeni vrijednosti regionalnih cesta na području Kantona i na osnovu Odluke Vlade Kantona od 23. 11. 2018. godine regionalne ceste na području Kantona iskazane su u Glavnoj knjizi trezora na 31. 12. 2018. godine u vrijednosti od 158.372.214 KM.

Također, utvrđeno je da budžetski korisnici Kantona nisu uspostavili pomoćnu knjigu stalnih sredstava (kapitalne imovine) u skladu s članom 20. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH²⁹ i članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH³⁰.

Preporuka:

- *uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 60.057.480 KM, od čega se na kratkoročne tekuće obaveze odnosi 19.696.501 KM, kratkoročne kredite i zajmove 1.513.413 KM, obaveze prema zaposlenicima 16.547.325 KM, finansijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama 10.018.393 KM i kratkoročna razgraničenja 12.281.848 KM.

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 83/09

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

U okviru navedenih obaveza, 7.246.245 KM odnosi se na obaveze po unutrašnjem dugu koje su nastale u periodu od januara 1997. godine do decembra 2004. godine. Na 31. 12. 2019. godine ove obaveze čine: obaveze za pozajmicu od Vlade FBiH iz 2002. godine (1.500.000 KM), doprinose za PIO/MIO (942.223 KM), plaće i naknade po tužbama (317.860 KM), obaveze za beneficirani radni staž kod MUP-a (760.678 KM) i obaveze za poreze i doprinose (3.725.484 KM). Način i rokovi za izmirivanje ovih obaveza bili su utvrđeni Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga Kantona i trebalo ih je izmiriti sa 31. 12. 2014. godine.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 12.281.848 KM, a odnose se na razgraničene namjenske prihode (10.932.008 KM), razgraničene ostale prihode (1.107.222 KM) i neutrošene donacije (242.618 KM).

U okviru razgraničenih namjenskih prihoda, 9.879.022 KM odnosi se na namjenska sredstva za ceste (4.172.331 KM), vode (3.741.805 KM), Escrow račun (1.316.147 KM), sredstva za zaštitu od prirodnih nesreća (517.055 KM), protivpožarnu zaštitu (39.890 KM) i namjenska sredstva za šume (91.794 KM), dok se 1.052.986 KM odnosi na razgraničena namjenska sredstva za koja nisu otvoreni podračuni u okviru Jedinstvenog računa Trezora (neutrošena namjenska sredstva po osnovu rekultivacije zemljišta u iznosu od 937.666 KM, lovstvo 29.190 KM i ribolov 86.130 KM).

Navedena sredstva se knjigovodstveno evidentiraju kao posebna budžetska organizacija, ali za njih nisu otvoreni podračuni u okviru Jedinstvenog računa Trezora. S obzirom na to da je stanje podračuna za namjenske prihode na 31. 12. 2019. godine iskazano u iznosu od 11.497.460 KM, konstatovana je razlika od 1.618.438 KM koja se najvećim dijelom odnosi na neizmirene obaveze prema dobavljačima, za obaveze koje se finansiraju iz namjenskih sredstava.

Razgraničeni ostali prihodi se većim dijelom odnose na potraživanja po osnovu sudskih i administrativnih taksii u iznosu od 813.311 KM.

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 86.574.635 KM i odnose se na dugoročne kredite i zajmove u iznosu od 55.934.833 KM i ostale dugoročne obaveze od 30.639.802 KM. U odnosu na prethodni period dugoročne obaveze su veće za 2.751.863 KM.

Sve dugoročne obaveze Kantona vode se u Glavnoj knjizi Ministarstva finansija.

U okviru iskazanih dugoročnih kredita i zajmova iznos od 54.112.248 KM odnosi se na glavnici, a iznos od 1.822.585 KM na kamate. Struktura i stanje ovih obaveza daju se u tabeli:

Kreditori	Period otplate duga		Ukupan iznos kredita	Stanje 31. 12. 2019. godine
	Glavnica	Kamata		
Kreditno zaduženje za rekonstrukciju škola			6.685.832	70.162
OPEC fond	2005–2019.	2005–2019.	5.980.346	0
Saudijski fond	1999–2021.	1999–2021.	705.486	70.162
Kreditno zaduženje za energetsku efikasnost			7.822.639	7.456.558
Kredit Svjetske banke IDA	2019–2029.	2016–2029.	4.701.361	4.379.365
Kredit Svjetske banke IDA	2020–2030.	2017–2030.	1.901.682	1.869.251
Kredit Svjetske banke IDA	2021–2031.	2018–2031.	1.219.596	1.207.942
Kreditno zaduženje za finansiranje budžetskog deficitia			21.249.702	3.128.521
Međunarodni monetarni fond – IV Stand by aranžman	2017–2019.	2014–2019.	3.375.000	0
UniCredit banka d.d. Mostar	2016–2020.	2014–2020.	17.874.702	3.128.521
Kreditno zaduženje za nabavku zgrade za smještaj Vlade Kantona			12.031.966	11.756.966
Razvojna banka BiH	2020–2024.	2019–2024.	12.031.966	11.756.966
Kreditno zaduženje za obnovu i izgradnju bolnica			33.522.626	33.522.626
Saudijski fond	2024–2044.	2019–2044.	33.522.626	33.522.626
UKUPNO			81.312.765	55.934.833

Ostale dugoročne obaveze odnose se na sudska rješenja o izvršenju svih budžetskih korisnika Kantona u iznosu od 29.512.317 KM i obaveze po osnovu izvršene nabavke automobila na lizing u ranijem periodu od 1.127.486 KM.

Obaveze po osnovu sudske rješenja o izvršenju odnose se na obaveze po tužbama zaposlenika iz radnih odnosa, a evidentirane su 31. 12. 2018. godine na osnovu odluke Vlade Kantona u iznosu od 20.601.248 KM na ostalim dugoročnim obavezama i drugim tekućim rashodima – izvršenje sudske presude i rješenja o izvršenju. U toku 2019. godine navedene obaveze povećane su za 10.195.002 KM, od čega je iznos od 9.210.317 KM evidentiran 31. 12. 2019. godine. Po osnovu izmirenja navedenih obaveza evidentirano je 1.283.933 KM.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 234.001.687 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 231.105.820 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Na vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 33.778.557 KM, a odnosi se na obaveze za kredite date krajnjim korisnicima u iznosu od 28.828.161 KM i administrativne i sudske takse od 4.950.396 KM.

Obaveze za kredite date krajnjim korisnicima sastoje se od kredita Saudijskog fonda za razvoj za finansiranje završetka i opremanja tri bolnice (Regionalni medicinski centar „Dr. Safet Mujić“ Mostar, Opća bolnica Konjic i Klinička bolnica Mostar) u iznosu 13.370.270 KM (sa rokom otplate od 25 godina, do 2034. godine) na osnovu ugovora o kreditu potписанog 2010. godine sa Razvojnom bankom FBiH i kredita Export-import banke Republike Koreje za Projekat modernizacije bolnica II faza u iznosu od 15.457.891 KM (sa rokom otplate od 22 godine, do 2031. godine) na osnovu Podugovora o zajmu za Projekat *Modernizacija bolnica u BiH, Faza II*, za kredit Export-import banke Republike Koreje potписанog sa Federalnim ministarstvom finansija. Odlukama Skupštine iz 2009. godine data je saglasnost za zaduženje Kantona, te je Vlada Kantona zadužena da u saradnji sa resornim ministarstvima i Zavodom zdravstvenog osiguranja Kantona reguliše međusobne odnose o realizaciji kredita. Na osnovu odluka Upravnog odbora Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona o preuzimanju obaveza, 14. 3. 2011. godine direktor Zavoda i predsjednik Vlade Kantona zaključili su ugovore o regulisanju međusobnih odnosa u realizaciji kredita Saudijskog fonda za razvoj i kredita Export-Import Banke Republike Koreje, te se Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona obavezao da će u cijelosti otplatiti navedene kredite. Realizacija kreditnih obaveza vrši se na način da Ministarstvo finansija otplaćuje anuitete na depozitni račun FBiH i račun Razvojne banke FBiH, a Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona, po dospijeću anuiteta, uplatu vrši na depozitni račun Kantona. Po tom osnovu Ministarstvo finansija je u Glavnoj knjizi trezora u 2019. godini iskazalo prihode od povrata anuiteta krajnjih korisnika za otplatu kredita u iznosu od 2.883.969 KM. **Shodno ovome, iako je Ministarstvo finansija zaključilo ugovore o kreditima i dužnik je po osnovu tih obaveza, one nisu bilansno evidentirane, niti su na vanbilansnoj evidenciji iskazani poslovni događaji u skladu s članom 55. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Preporuka:

- ***u knjigovodstvenim evidencijama, na bilansnim pozicijama iskazati obaveze po osnovu kredita Saudijskog fonda za razvoj i Export-import banke Republike Koreje koje je zaključilo Ministarstvo finansija ispred Kantona, a u okviru vanbilansne evidencije iskazivati poslovne događaje definisane članom 55. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

8. JAVNE NABAVKE

Postupke zajedničkih javnih nabavki roba, usluga i izvođenja građevinskih radova za potrebe Vlade, ministarstava, drugih tijela kantonalne uprave i ostalih korisnika Budžeta u 2019. godini provodila je komisija koju je imenovala Vlada Kantona rješenjem od 12. 12. 2018. godine (kancelarijski materijal, održavanje vozila, gorivo i sl.). Određene postupke javnih nabavki provodili su budžetski korisnici samostalno, u skladu sa odobrenim budžetima i donesenim planovima javnih nabavki (nabavka vozila, policijske opreme i uniformi, sanacija i održavanje regionalnih cesta, mostova i sl.).

Tokom revizije izvršen je uvid u 22 postupka javnih nabavki (19 otvorenih, dva konkurentska i jedan pregovarački bez objave obavlještenja) koje su provele zajednička komisija Vlade Kantona (3.203.381 KM) i pojedinačne komisije budžetskih korisnika (3.037.087 KM) i na osnovu kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 6.240.468 KM.

Vlada Kantona je u februaru 2019. godine donijela Odluku o usvajanju Plana javnih nabavki za 2019. godinu, kojom je predviđeno provođenje 17 postupaka nabavki za zajedničke potrebe kantonalnih tijela (13 otvorenih i četiri konkurentska postupka) procijenjene vrijednosti 4.783.840 KM. Imenovana je zajednička komisija Vlade Kantona koja je u 2019. godini okončala 11 otvorenih i četiri konkurentska postupka, na osnovu kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 3.593.495 KM.³¹

Revizijom smo konstatovali da pojedini postupci javnih nabavki (gorivo, lož-ulje, fizička i tehnička zaštita, kancelarijski materijal, održavanje klima-uređaja i službenih vozila) nisu blagovremeno pokrenuti, te da su se nabavke roba, usluga i radova provodile na osnovu Zaključka Vlade od 21. 11. 2014. godine, od ranije odabranih dobavljača kojima je istekao ugovor, sve do završetka procedure izbora novog dobavljača. Navedeni zaključak nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, što je za posljedicu imalo nabavku roba i usluga od dobavljača bez zaključenih ugovora. Imajući u vidu broj postupaka javnih nabavki na nivou Kantona za koje je vršena nabavka roba i usluga prema ovom zaključku, ne možemo potvrditi iznos realizovanih sredstava za nabavke u periodu bez važećih ugovora.

Zajednička komisija Vlade Kantona provela je otvoreni postupak za nabavku kancelarijskog materijala za potrebe kantonalnih tijela. Ovaj postupak nabavke predviđen je izmjenama i dopunama plana javnih nabavki za 2018. godinu, s obzirom na to da je prethodni važeći ugovor istekao u augustu 2018. godine. Postupak nabavke pokrenut je u decembru 2018. godine, a ugovor je zaključen u julu 2019. godine na period od 12 mjeseci. Procijenjena vrijednost postupka iznosi 924.300 KM, a ugovorena 900.362 KM. Postupak je provela zajednička komisija koju je imenovala Vlada Kantona. Uvidom u tendersku dokumentaciju, u djelu koji se odnosi na tehničku i profesionalnu sposobnost ponuđača, definisani su minimalni uslovi za učešće, tj. da je ponuđač u posljednje tri godine uspješno izvršio najmanje jedan ugovor predmetne nabavke robe čija pojedinačna vrijednost iznosi najmanje procijenjeni iznos nabavke. Uvidom u specifikaciju predmeta nabavke utvrdili smo da se radi o raznovrsnim artiklima male pojedinačne vrijednosti (papir, toneri, kancelarijski i ostali potrošni materijal). Imajući u vidu činjenicu da je procijenjeni iznos nabavke 924.300 KM, može se zaključiti da iznimno mali broj ponuđača zadovoljava navedene minimalne uslove zahtijevane tenderskom dokumentacijom. Istočemo da bi se podjelom na lotove prema tehničkim karakteristikama roba obezbijedila pravična i aktivna konkurenca, povoljnije cijene s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom, kako je to propisano članom 3. Zakona o javnim nabavkama.

Ministarstvo saobraćaja i veza planom nabavki za 2019. godinu predviđelo je 33 postupka, od čega pet otvorenih, tri pregovaračka bez objave obavlještenja, 21 direktni sporazum i četiri konkurentska. Planiran je iznos nabavke ukupne vrijednosti od 2.896.464 KM, a na osnovu provedenih postupaka zaključeni su ugovori u ukupnom iznosu od 2.406.583 KM. Postupak izvođenja redovnog održavanja (ljetnog i zimskog) i pojačano (investiciono) održavanje regionalnih i priključnih cesta Kantona, te

³¹ Sve vrijednosti u procesu javnih nabavki iskazane su sa PDV-om.

usluge brojanja saobraćaja nisu predviđeni Planom javnih nabavki za 2019. godinu. Naime, postupak redovnog održavanja (ljetnog i zimskog) je predmet žalbi još od 2016. godine. Ponovljeni postupak predmetne nabavke, pokrenut u martu 2018. godine, još nije okončan. U periodu vršenja revizije obavješteni smo da je Ured za razmatranje žalbi odbio, kao neosnovanu, posljednju uloženu žalbu tako da postupak nastavlja II fazu (dostavljanje ponuda s cijenom). Za ljetno (599.667 KM) i zimsko (784.902 KM) održavanje puteva na području Kantona u 2019. godini iznosan je iznos od 1.384.569 KM. Navedeni iznos realizovan je po ugovorima koji se na osnovu Odluke Vlade broj 01-1-02-2470/18, od 30. 10. 2018. godine, produžavaju sa ranijim dobavljačima, sve do okončanja postupka javne nabavke. **Shodno navedenom, može se zaključiti da Ministarstvo poslove redovnog (ljetnog i zimskog) održavanja cesta na području Kantona vrši sa dobavljačima sa kojima su ugovori zaključeni 2016. godine (zimsko) i 2017. godine (ljetno), a prema tada provedenim pregovaračkim postupcima bez objave obavještenja. Pomenuti ugovori se produžavaju shodno odluci Vlade za narednu godinu, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.**

Ministarstvo finansija poslove platnog prometa obavlja putem transakcijskih računa otvorenih kod UniCredit banke d.d. Mostar (ugovor zaključen sa ranjom Zagrebačkom bankom BH d.d. Mostar) gdje je otvoren depozitni račun Kantona, glavni transakcijski račun i računi za posebne namjene, zatim Raiffeisen banke d.d. Sarajevo i Vakufske banke d.d. Mostar (transakcijski računi za obavljanje unutrašnjeg platnog prometa).

Ugovori sa navedenim bankama zaključeni su 2003. godine na neodređeno vrijeme. Obavljanje platnog prometa vrši se uz obračun i plaćanje naknade na mjesecnom nivou, u skladu sa zaključenim ugovorima. Troškovi bankarskih usluga u 2019. godini iznosili su 101.560 KM. Revizijom smo utvrdili da Vlada Kantona i nadležno ministarstvo nisu proveli postupak javne nabavke za nabavku usluga obavljanja platnog prometa za potrebe Kantona, što nije u skladu sa odredbama Zakona o trezoru u FBiH i Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *potrebitno je blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki, te ugovore dodjeljivati dosljedno primjenjujući odredbe Zakona o javnim nabavkama;*
- *nabavku kancelarijskog materijala izvršiti putem odgovarajućeg postupka javne nabavke, uz podjelu na lotove, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, kako bi se obezbijedila pravična i aktivna konkurenca s ciljem efikasnijeg korištenja javnih sredstava.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema dostavljenim podacima Kantonalnog javnog pravobranilaštva, Kanton se pojavljuje kao tužitelj u 60 predmeta parničnog postupka procijenjene vrijednosti od 998.118 KM, te kao tuženi u 1.678 predmeta u vrijednosti od 33.216.593 KM.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona je 27. 8. 2020. godine dostavila komentare više budžetskih korisnika na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu. Komentare su dostavili budžetski korisnici čije su transakcije u najvećem dijelu bile predmet revizije.

Pojedini budžetski korisnici izrazili su određena neslaganja sa navodima u nalazu i dali dodatna obrazloženja za utvrđene propuste i nepravilnosti, dok su se ostali djelimično ili u potpunosti složili sa konstatacijama i prihvatali date preporuke.

Nismo imali osnova da prihvativimo komentare i primjedbe sljedećih budžetskih korisnika:

- Kabineta predsjednika Vlade, u vezi s korištenjem sredstva Tekuće rezerve za 2019. godinu, jer nisu data adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu konstatovanih navoda u nalazu;

- Ministerstva finansija, date na nalaz i preporuku da u svojim bilansnim pozicijama treba da iskazuje obaveze po osnovu kredita Saudijskog fonda za razvoj i Export-import banke Republike Koreje, s obzirom na to da je u ime Kantona zaključilo ugovore o tim kreditima, pa samim tim treba da ih iskazuje. Nismo prihvatili ni komentar ovog Ministarstva koji se odnosi na obavezu budžetskih korisnika da uspostave pomoćnu knjigu stalnih sredstava u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, budući da pomoćne knjige budžetskih korisnika na 31. 12. 2019. godine nisu sadržavale sve propisane podatke. U komentaru na sačinjavanje finansijskih izvještaja budžetskih korisnika Ministarstvo finansija potvrđilo je nalaze revizije i dalo dodatna obrazloženja, koja nisu uticala na izmjenu datih nalaza;
- komentar i obrazloženje Ministarstva privrede na konstatacije da na službenoj web-stranici ovog Ministarstva nisu objavljeni podaci o korisnicima sredstava, iz razloga što odluka o odabiru korisnika koju donosi Vlada Kantona ne sadrži podatke o nazivu korisnika sredstava i iznosu odobrenih sredstava po korisnicima. Osim toga, Ministarstvo privrede je u komentaru dalo obrazloženje i navelo razloge zbog kojih su ugovori sa korisnicima sredstava zaključeni sa značajnim zakašnjenjem u odnosu na datume donesenih odluka o odabiru korisnika sredstava.

Sljedeći budžetski korisnici, radna tijela i komisije djelimično ili u potpunosti složili su se sa konstatacijama u nalazu i prihvatili date preporuke:

- Ministarstvo saobraćaja i veza i Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta najvećim dijelom potvrđili su nalaze revizije, izuzev raspodjele sredstava tekućih transfera na osnovu odluka Vlade Kantona u skladu s članom 34. Zakona o izvršenju Budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2019. godinu, koje nismo mogli prihvati jer odlukama Vlade Kantona ili drugim dokumentom nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava, dok za raspodjelu sredstava medijskim kućama nisu utvrđeni mjerljivi kriteriji;
- Ministarstvo finansija i Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, u vezi s uključivanjem računa pravosudnih institucija u Jedinstveni račun rezervi i Glavnu knjigu, potvrđili su stanje konstatovano nalazom i dali dodatna obrazloženja, te istakli da su poduzete aktivnosti na realizaciji date preporuke;
- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike u komentaru je navelo da će poduzeti aktivnosti u cilju otklanjanja nedostataka pirikom raspodjele sredstava domovima zdravlja i bolnicama u 2021. godini;
- Radno tijelo za borbu protiv korupcije dalo je komentar na preporuku u dijelu Izvještaja koji se odnosi na prevenciju korupcije i navelo aktivnosti poduzete u 2019. godini, sa kojima smo već bili upoznati i koje nemaju uticaja na date nalaze i preporuku;
- Komisija Vlade Kantona za provođenje postupaka javnih nabavki za budžetske korisnike potvrđila je date nalaze revizije, kao i Ministarstvo za pitanja boraca, koje je konstatovalo tačnost nalaza revizije i iskazalo namjeru za otklanjanje nepravilnosti;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša nisu imali komentara na date nalaze u Nacrtu izvještaja.

Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju

Sead Čorbo

Tim za reviziju

Anisa Prasko, vođa tima

Aida Macić, članica tima

Ante Čović, član tima

IV PRILOG: KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu						
Naziv institucije: Hercegovačko-neretvanski kanton						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)	242.494.657	233.114.454	214.892.834	-9.380.203	96	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	194.855.015	194.048.480	176.018.378	-806.535	96	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	29.968.700	29.445.061	28.721.088	-523.639	98	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	18.700	18.202	17.454	-498	97	
Porezi na dobit preduzeća	29.950.000	29.426.859	28.703.634	-523.141	98	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	89.000	84.938	33.313	-4.062	95	
4. Porez na imovinu	81.000	81.995	70.070	995	101	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	122.200	112.969	27.053	-9.231	92	
6. Porez na dohodak	30.950.000	29.097.910	25.774.508	-1.852.090	94	
7. Prihodi od indirektnih poreza	133.640.000	135.220.354	121.387.216	1.580.354	101	
8. Ostali porezi	4.115	5.253	5.130	1.138	127	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	45.172.842	36.622.697	35.441.682	-8.550.145	81	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	3.729.130	3.624.219	2.205.073	-104.911	97	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	3.624.000	3.612.819	2.187.116	-11.181	99	
Ostali prihodi od imovine	105.130	11.350	17.897	-93.780	11	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	50	60	50	0	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0	
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	39.314.112	30.941.727	31.042.856	-8.372.385	79	
Administrativne takse	1.385.500	1.354.771	1.290.390	-30.729	98	
Sudske takse	2.700.000	2.757.237	2.869.782	57.237	102	
Komunalne naknade i takse	0	0	100	0	0	
Ostale budžetske naknade i takse	17.434.000	17.323.754	15.250.594	-110.246	99	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	14.074.612	5.687.191	7.625.215	-8.387.421	40	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	2.440.000	2.244.952	2.405.673	-195.048	92	
Neplanirane uplate – prihodi	1.280.000	1.573.822	1.601.102	293.822	123	
Novčane kazne	2.110.000	2.045.565	2.148.466	-64.435	97	
Drugi tekući prihodi	19.600	11.186	45.287	-8.414	57	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	2.466.800	2.443.277	3.432.774	-23.523	99	
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	2.466.800	2.443.266	3.300.781	-23.534	99	
Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0	

14.	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	11	131.993	11	0
16.	Donacije	0	0	0	0	0

II RASHODI (od 1 do 7)		216.502.721	214.420.417	214.861.291	-2.082.304	99
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	118.989.765	117.208.081	108.380.051	-1.781.684	98
	Bruto plaće i naknade plaća	102.083.535	101.221.904	93.305.052	-861.631	99
	Naknade troškova zaposlenih	16.906.230	15.986.177	15.074.999	-920.053	95
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	11.841.700	11.664.558	10.709.375	-177.142	98
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	18.722.486	16.527.041	16.264.810	-2.195.445	88
	Putni troškovi	268.070	179.524	166.132	-88.546	67
	Izdaci za energiju	1.851.050	1.623.295	1.487.139	-227.755	88
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	2.436.840	2.256.125	2.134.040	-180.715	93
	Nabavka materijala i sitnog inventara	2.567.991	2.458.945	2.455.159	-109.046	96
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	966.030	710.170	656.247	-255.860	73
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	625.800	616.982	667.006	-8.818	99
	Izdaci za tekuće održavanje	2.607.808	2.588.726	2.321.985	-19.082	99
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	398.732	313.784	291.784	-84.948	79
	Ugovorene i druge posebne usluge	7.000.165	5.779.490	6.085.318	-1.220.675	82
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	56.251.076	64.687.249	73.173.193	8.436.173	115
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	14.053.456	13.382.987	11.853.184	-670.469	95
	Tekući transferi pojedincima	8.852.100	9.263.262	8.463.849	411.162	105
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	16.049.920	18.497.044	18.010.877	2.447.124	115
	Subvencije javnim preduzećima	10.587.600	9.930.587	5.273.701	-657.013	94
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	1.110.000	2.082.000	1.607.500	972.000	187
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	240.000	290.000	595.506	50.000	121
	Drugi tekući rashodi	5.358.000	11.241.369	27.368.576	5.883.369	210
5.	Kapitalni transferi	5.852.694	2.995.873	5.107.885	-2.856.821	51
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	5.022.694	2.180.873	3.610.385	-2.841.821	43
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	680.000	465.000	1.297.500	-215.000	68
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	150.000	350.000	200.000	200.000	233
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	1.745.000	1.337.615	1.225.977	-407.385	77
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	1.745.000	1.337.615	1.225.977	-407.385	77
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	3.100.000	0	0	-3.100.000	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	25.991.936	18.694.037	31.543	-7.297.899	72
III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA						
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	57.206	2.648	57.206	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	57.206	2.648	57.206	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	14.220.636	9.766.609	19.533.323	-4.454.027	69
	Nabavka zemljišta, suma i višegodišnjih zasada	500.000	283.419	4.418	-216.581	57
	Nabavka građevina	220.000	6.810	10.550.144	-213.190	3
	Nabavka opreme	2.955.005	2.763.199	2.543.717	-191.806	93
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	743.835	258.870	414.496	-484.965	35

	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	9.801.796	6.454.311	6.020.548	-3.347.485	66
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	14.220.636	9.709.403	19.530.675	-4.511.233	68
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	11.771.300	8.984.634	-19.499.132	-2.786.666	76
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	11.000.000	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	11.000.000	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	11.000.000	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	7.271.300	7.030.389	7.137.601	-240.911	97
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	7.271.300	7.030.389	7.137.601	-240.911	97
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	-7.271.300	-7.030.389	3.862.399	-240.911	97
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	4.500.000	1.954.245	-15.636.733	-2.545.755	43

Ministar finansija Kantona je konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu odobrio 20. 2. 2020. godine.

Ministar finansija
Adnan Faladžić

Konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine				
Naziv institucije: Hercegovačko-neretvanski kanton				
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100	
1	2	3	4	
I AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	70.206.528	57.115.177	123	
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	58.892.106	55.996.240	105	
2. Vrijednosni papiri	0	0	0	
3. Kratkoročna potraživanja	1.299.541	1.112.717	117	
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0	
5. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	10.011.333	2.672	374.676	
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0	
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0	
8. Kratkoročna razgraničenja	3.548	3.548	100	
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	213.799.040	214.949.752	99	
9. Stalna sredstva	264.937.273	256.007.073	103	
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	54.092.356	44.718.875	121	
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	210.844.917	211.288.198	100	
12. Dugoročni plasmani	1.088.780	1.087.795	100	
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0	
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	1.088.780	1.087.795	100	
15. Vrijednosni papiri	0	0	0	
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0	
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0	
18. Dugoročna razgraničenja	1.865.343	2.573.759	72	
UKUPNO AKTIVA (A+B)	284.005.568	272.064.929	104	
II PASIVA				
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	60.057.480	57.838.441	104	
19. Kratkoročne tekuće obaveze	19.696.501	29.391.109	67	
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0	
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	1.513.413	1.500.000	101	
22. Obaveze prema zaposlenicima	16.547.325	15.652.232	106	
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	10.018.393	7.708	129.974	
24. Kratkoročna razgraničenja	12.281.848	11.287.392	109	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	86.574.635	83.822.773	103	
25. Dugoročni krediti i zajmovi	55.934.833	61.327.997	91	
26. Ostale dugoročne obaveze	30.639.802	22.494.776	136	
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	137.373.453	130.403.715	105	
28. Izvori stalnih sredstava	155.647.941	150.640.433	103	
29. Ostali izvori sredstava	1.088.781	1.087.795	100	
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0	
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0	
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	19.363.269	21.324.513	91	
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	284.005.568	272.064.929	104	

Ministar finansija Kantona je konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine odobrio 28. 2. 2020. godine.

Ministar finansija
Adnan Faladžić

**Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za
period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine**

Naziv institucije: Hercegovačko-neretvanski kanton

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
I NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	233.944.481
2	Prihodi od poreza	194.048.480
3	Neporezni prihodi	37.441.538
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	2.443.266
5	Kapitalni transferi	11
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	11.186
7	Kapitalni primici i transferi (8)	57.206
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	57.206
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	234.001.687
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	214.308.822
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	117.208.081
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	11.664.558
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	16.415.446
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	64.687.249
20	Kapitalni transferi	2.995.873
21	Izdaci za kamate	1.337.615
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	9.766.609
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	9.766.609
24	Finansiranje (25 + 26)	7.030.389
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	7.030.389
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	231.106.820
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	2.895.867
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	55.996.239
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	58.892.106

Ministar finansija Kantona je konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine odobrio 28. 2. 2020. godine.

Ministar finansija
Adnan Faladžić